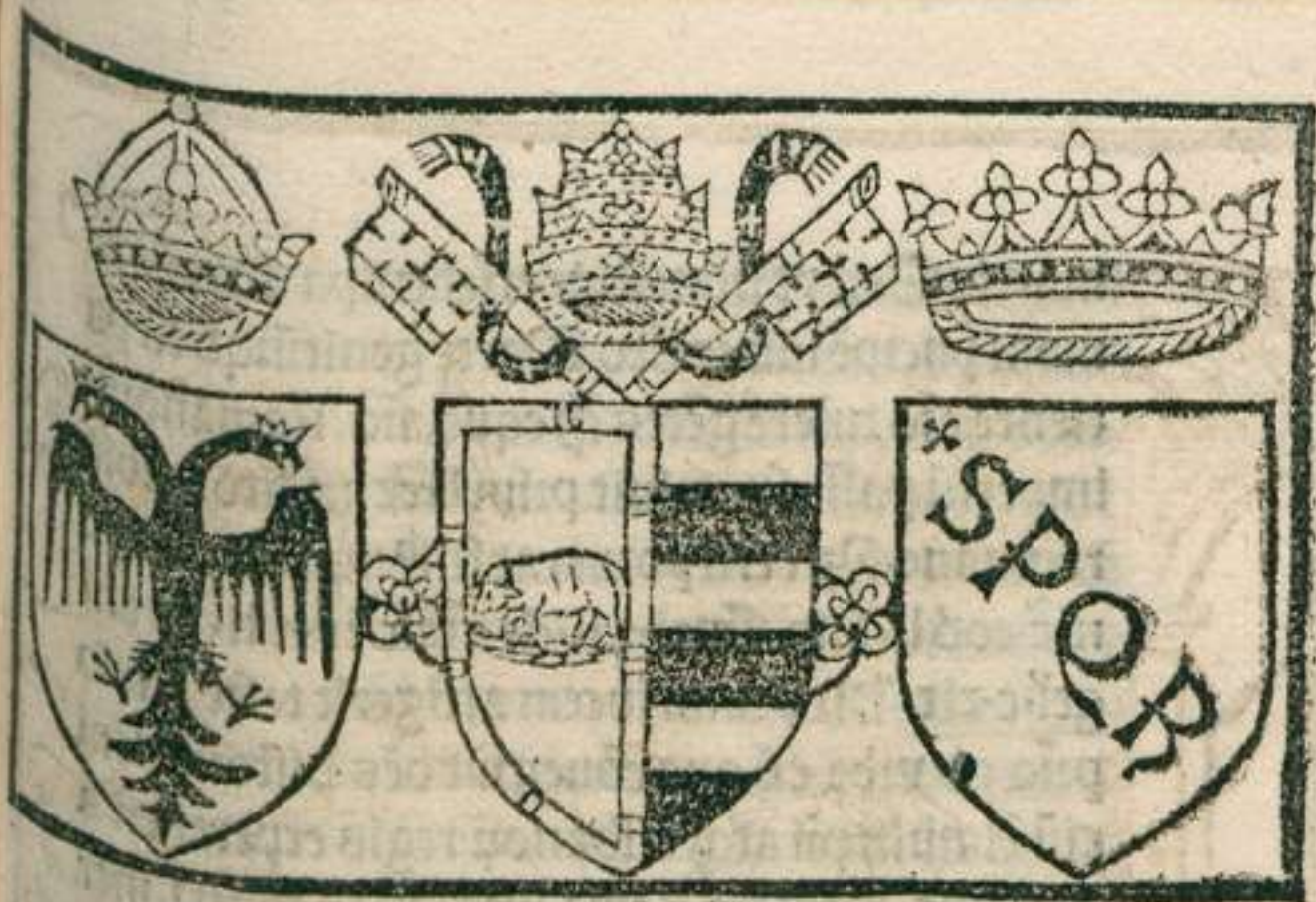

In isto opusculo dicitur quomodo Romu-
 lus et Remus nati sunt et educati. Et post-
 hea Romulus factus est primus Romo-
 norum Rex et conditor Romane urbis: quomo-
 do et quid ipse et successores sui rexerunt: Et eti-
 am de imperatoribus Romani imperii qualiter
 imperauerunt a primo Julio cesare usque ad tem-
 pus Constantini magni imperatoris: quomo-
 do Constantinus a lepra est curatus et a beato
 Siluestro baptizatus: quomodo sanctus Constā-
 tinus ecclesiam Romanam dotauit beato Sil-
 uestro omnibusque suis successoribus Romanis
 pontificibus totam Italiam: omnes puincias
 occidentales: regiones: loca: ciuitates: insulas:
 circa Italiam sunt pio affectu dedit. De indul-
 gentiis omnium ecclesiarum et reliquiis que Ro-
 me existunt. De stationibus in eisdem per circu-
 lum anni etc.

Roma ciuitas sc̄a

caput mūdi. Anno post euerſiōis
Troiarie. cccc. 7. v. Mūdi 70. M.
cccc. 7. l. Itē Romulus et Remus
ex Marte Ilia rhea Siluia nati
sunt. Romul⁹ esto dicat Seruius Romū appels
latū fuisse: 7 pro Romo Romulū blandimentī
causa. deinde gaudēt enī diminutiuo blāditiē.
Sed q: Linius florius 7 oēs historici ipsuz scri
bunt Romulū ideo oēs sequunt. Et Remulus
inquā Ilia rhea Siluia m̄re genit⁹: ex m̄re p̄re
seu credito seu victo: cū verius credat̄ sacerdos

martis. Sed vt honestior esset culpa dixerunt ro-
mani principē suū ex deo Marte genitū: qđ tā pa-
tiente aīo tulere gētes q̄ equo aīo Romanorū
imperiu passē sunt: fuit prim⁹ rex r̄ ditor vrbis
romane. Sz vtrū potuerat fili⁹ martis esse: po-
nit eod li. Vir. Enei. 7 li. de aīa. c. lv. 7 li. de an-
gel. c. xix. Hic primū lucem attigerit teste Lūio
p̄no qđ vrbe cū quo cōueniūt oēs historici seui-
ciā Amulij p̄i atq; Albanorū regis expert⁹ est a
quo vna cū fratre Remo iussus ē in tyberī mer-
gi. Sz stagnātibus sec⁹ ripā vadis abiectos in-
fantes decrescēs: aqua velut scelus refugerunt
reliq; i sicco. R. in li. aq. dul. c. rumō. De quo di-
xit Ouis. in. ij. fast. Nec vbi cognouit cōtēptator
amulius eq. Amne iubet mergi gemios scel⁹ vn-
da refugit. In sicco pueri destituūt humo. Tūc
picus auis martia primū. Tātisp̄ infantes aliud
Deinde lupa sitiēs ad hoz vagitū tracta muta
to cursu vberib⁹ suis aluit dicēte Ouis. p̄allega.
ij. li. Lacte quis infantes nescit creuisse sermo.
Et picū expositis sepe tulisse cibos. Hāc lupam
volūt aliq; verā 7 aliq; fictā. Utraq; enī fama est
q; fuerit ficta: monstrat Eutropius dicēs in li.

primo. Ceterum paruulos prope ripam tyberis expositos faustulus regij armenti pastor ad acbam laurētianā prozē suā detulit que ob rapacitatē corporis questuosi lupa a vicinis appellabat̄. vnde vsq; ad nra tpa meretricū cellule lupanaria nūcupant̄. Ad huius verificationē Lactātius in. i. diu. iusti. adducit exemplū dicens: Romani ab Atbeniesib; mutuati sunt exemplū: apud quos cū meretrici tyrānū occidisset Leua noīe: qz ne pbas erat simulacrū meretricis in templo ponī animalis effigiē posuerūt: cuius noīe ipa gerebat. Itaq; vt illi ex nomine: sic isti ex p̄fessione momenta fecerunt. Qz fuerit ista lupa clare ponit Lucius florius in libro. i. et Plinius de viris illu. Sed clarī? Lucius florius in libro. i. sui epi. Et Liuius dicēs in primo ab vrbe. Tenet fama cū fluitantem alueum quo expositi erant pueri in sicco aqua destituisset lupā sitientē ex montibus qui citra sunt ad puerilē vagituz cursum flexisse. Eamq; infantibus adeo mite prebuisse māmas: vt etiam ipos lingua lamberet. Nos reperies faustulus magister regij pecoris Atba: Laurētie prozī educādo dedit. Sunt et qui eam

vulgato corpe inter pastores lupam agnomina
tam credat. hec Lilius confirmat hoc habitus
ipius que fuit lupo corniza Ioue mutatus est
emplum: Qui vos est almatber capre nutritis
sue pelle. De quo dixit Virg. in primo Enei. Do
nec regina sacerdos Marte grauis gemma partu
dabit Iliam prolem. Inde lupo inde lupo fuluo
nutritis tegmine letus. Romulus excipiat gentem
et manoria cōdet. Denia romanoscq; suo de no
mine dicet. Augusti. aut in. xvij. de Ciu. dei. et
Plinius in. viij. historia naturalis monstrauit
vtrūq; fuisse possibile. Et cōcludit vterq; post
quā singulū historicus cōuenit cū Lilio: quāq;
li eis infantibus per quos tanta ciuitas cōden
da fuerat de aqua diuinitus liberatis per lactē
tem feram deus voluit subuenire quōd mirum est
Itē Romulus centū ex senatorib; delegit quoz
consilio oīa agerent: vt habet in cronica impe
ratorū Leonardī Aretini libro primo Romane
historie. Quos senatores ppter senectutem pa
tris ad similitudinē cure noīauit. Nulle etiam
pugnatores delegit quos a numero milites ap
pellauit. Rexit annis. xxxvij. postea fulmine pe

rijt. Habetur etiam in Cronica Romanorum Imper
ratorum mater istorum geminorum: videlicet Romuli
et Remi viua secundum legem defossa et pueros in tybe
rim demergi iussit etc.

Successor primus Romuli Pompilius pater Au
me secundi Romanorum regis ponitur eodem libro. Virg. c.
Auma Pompilius Rome tribunus plebis.

Successor Pompilij Tullius hostilius. qui rex
rexit. xxij. annis: qui nepos istius Hostilij qui sub
Romulo bello cecidit: strenue aduersum Sabi
nos pugnans prout scripsi eodem libro. Virg. c. Romu
lus: cui memoria et sui virtutis titulus fuit Ro
me tertius rex creatus. Illo quidem tempore quo
Manasses regnabat in Hierusalem. Item primus
qui purpura et fastibus usus est.

Successor Tullij Hostilij Ancus: rexit annis
xliij. potenter qui ius feriale condidit. i. mores
inducendi bella. Req. eodem libro capitulo An
cus martius.

Successor Ancij Priscus tarquinus: qui rexit. xxx
vij. annis: qui a Plinio in libro de vir. illis conatur.

Tarquinus priscus a Romulo rex romanorum. v.
demorati exulis Corinthi filius: quem regem frequenter

ter hystorici luehomonem dicunt multa opatus
est: inchoauit edificare Capitolium in cronica
Romanorum imperatorum: ut habet li. primo.
Successor Prisci Tarquini Seruius Tullius
qui rexit annis. xliiij. et inter omnes primus qui
census excogitauit.

Successor Seruii Tullii Tarquinus superbus qui re-
xit annis. xxx. qui ab hystoricis connotatur Lucius Tar-
quinus ob mores cognomēto superbus fuit pnotu-
ti Tarquini filius ex uxorē Canoquile put scripti
eod li. Uir. c. Seruius Tullius. hic teste Eutropio
li. i. primus excogitauit vincula: fustes: carceres
cōpedes: cathenas: et exilia put dixit eo. li. Uir.
c. Seruius Tullius. ubi de ipsius principio cum fuit rex
vij. Romanorum. Hinc cōsules cepere pro vno re-
ge dño. Hac causa creati sunt ut si vnus malus
esse uoluisset alter eam habēs pntem similē cohe-
reret: et placuit ne imperium longius haberēt: ne
propter diuturnitatē pntis insolētiores redde-
rent: sed ciuiles semp essent qui post annū scir-
rent se esse priuatuos. De quorū claritate habe-
tur plene in cronica Romanorum imperatorū Bre-
tini. et in li. vij. Romane hystorie.

Julius cesar primus impator Alexandria venit:
cui Pileus insidias rex parabat: quare a cesare
bello victus anilo perijt: vt patet vbi agit de ce
sare primo. Cesar ergo petitus egypto deo patre
regnū dedit et ipse primus accepit singulare impe
rium Romanorum a quo omnes Romani principes
Romanorum cesares appellati sunt. Sed coniuranti
bus in eum .lx. vel amplius senatoribus in curia
trih. vulneribus percussus occubuit. Req. vbi
agit de cesare primo imperatore.

Secundus impator Octavianus augustus: a quo
omnes Romanorum reges dicuntur augusti. regnavit
annis .lvi. et mensibus .vi. Deficiente autem principatu
pontificum in Judea Herodes antipatri asco
lanice et matris Arabice filius a romanis iudeorum
principatum accepit quem tenuit annis .cccvi. Et ne
ignobiles et sanguine iudeorum arguerent extraneus:
combussit libros omnes quibus continebantur nobilitas
iudeorum. insuper vt suam sobolem re suo sanguini com
miscerent abdicata de fide secula hierosolimitana:
quam priuatim uxorem acceperat. Nam ex eo filio anti
cipatre sibi Maximiane sociavit filiam Alexandri
Aristoboli: nepotemque fratris Dircam: qui ante

fuit rex iudeoy. hic Herodi genuit. v. filios quo
rū duos Alexandrū ⁊ Aristobolū occidit ipse in
samaria. Nec fecit diuturna moza quin matrem
illoz qua nil carius habuerit occiderit. Re. lib.
Vir. vbi agit de Herode a colonita hoc tpe: qd
M. Antonius qui tenebat Asiam et Orientem
repudiauerat sororem Augusti: Cleopatramq;
durem in vxorē inter Antonium cleopatram ⁊ Au
gustum ortū bellū: sed fugati apud Leucas An
tonius ⁊ Cleopatra se ipsos occiderūt. Et sic ter
minatū est regnū Egyptioy qd a primo Ptole
meo Lagi filio vsq; ad Cleopatram stetit. cccxv.
annis. Anno cesaris Augusti. xl. A morte vero
Cleopatre ⁊ Antonij quando Egyptus in pro
uinciā versa est Anno. xxxvij. ⁊ ab vrbe condita
Anno. dcclij. quo per vniuersum orbem pax fir
missima dei ordinatiōe ab Augusto firmata fu
erat dñs noster Jesus xps filius dei: et atē mun
di. vi. suo consecrauit aduentu. Itē dieb; Octa
uiani Augusti trāstiberiz de taberna meritoria
fons olei de terra exūdauit: ac per totū diē lar
gissimo riuo fluxit: significās et gētib; xpi grāz
tunc etiā circulus ad celestis spem arcus circa

solē apparuit: vt habet̃ in cronica Romanorū
imperatorū Leonardī aretini li. vii. anno imper
rii Augusti. xliiij. Herodes morbo iaudito ⁊ sca
tentibus toto corpe vermib⁹ digne morit̃. Re.
li. Vir. vbi de Herode ascolonita agit. Sed Ar
chela⁹ ei⁹ filius ab Augusto substitutus regna
uit annis. ix. vsq; ad Augusti finem.
Tyberius pinguis preuignus Augusti filio im
perator. iij. qui imperauit annis. xliij. R. libro
Vir. c. Tyberius. Anno x. xij. imperii sui Pilat
us iuder. pcurator ab eodē dirigit̃. anno. xvij.
imperii Tyberii dñs nr̃ Iesus xp̃s sua passiōe
redemit mundū anno etatis sue. iij. ⁊. xxx. et eo
magis q̃ ei vita propagata est ab. viij. kal. apri
lis: quo die cōceptus in xginis vtero est de spū
sancto: vt narrat Platina in vitas Pontifi. vbi
scribit ad Sixtum. iij. Cuius etiā temporib⁹ fa
cies ⁊ vultus sanctus nostri redemptoris a san
cta Veronica per Mare de Hierusalem Romā
portata et adducta: qua visa Tyberius mor a
morbo liberatus est.
Gaius cognomento Callicola impator. iij. Ro
me impauit annis. iij. mensibus. x. diebus. viij.

Anno dñi. xxxviii. hic Herode agrippa amicum
suū liberavit a vinculis ⁊ fecit eū Judee regem
vbi regnavit annis. vii. vsq; ad. iiii. annū Clau-
di. Quo quidem percusso ab angelo successit
in regnū eius Agrippa: vbi mansit annis. xxvii
vsq; ad exterminū iudeoz. Herodes aut tetra-
cha petens amicitia Sai cogente Herodiade
Romam venit: s; accusatus ab Agrippa tetra-
cham perdidit. fugiens ergo cū Herodiade his-
pania petijt. Pilatus qui sententiā dānatiōis
dixerat tātis angustijs a Saio percussus qd cari-
ceratus se sua manu peremerit. Saut aut seui-
ens in iudeos sancta eoz loca idoloꝝ sordibus
pꝛophavit. His temporibus Matthens in In-
dia predicans Euangelium scripsit.
Claudius impator. v. cepit imperare Anno dñi
xx. ⁊ imperavit annis tredecim mensibus. vii. ⁊
diebus. xxvii. His tꝓibus Petrus cum pꝛimo
fundasset ecclesiā Antiochenā Romā venit tet-
ruit cathedrā Episcopalem annos. xxv. vsq; ad
ultimū Aeronis annū. K. li. Uir. vbi agitur de
Petro aplo. Marc⁹ euangeliū Rome scripserat
Petro eū mittente. iiii. anno Claudi pꝛdicat in

Egypto. R. li. vij. ubi agit de Marco euāgeliz
sta. Eodem anno fama grauiſſima cui? Lucas
meminit facta eſt.
Aero impator. vi. impare cepit Anno dñi. lviiij.
7 impauit annis. xiiij. mēlibus. vij. diebus. xxviiij.
huius. ij. anno Feſtus iudee pcurator ſucceſſit
felici: a quo Paul? apłs Romā vinctus p bien
niū ſtetit in custodia libera. Poſt hoc nō dñ ra
bido ſeuiēte Aerone dimittit ad pdicandū. R.
li. Uir. ubi agit de Paulo apło. 7. c. Aero. Jaco
bus frater dñi cū triginta annis rexisset eccleſi
am. vij. anno Feronis circa annos do. lxxv. a iu
deis lapidat? 7c. Albinus ſucceſſit in magiſtra
tu iudee. Albin? aut flozus cui? luxuriā 7 auari
ciā ceteraq; flagicia nō ferētes iudei cōtra Ro
manos rebellarūt: aduerſuz quos Veſpaſianus
M. militie plurimas vrbes inde cepit. Interim
Aero primus xpianos proſequitur: inter quos
Petrum apłum 7 Paulum occidit gladio.
Balba impator. vij. put ſcribit in Croni. mar.
anno do. lxxi. vl. lxxij. 7 impauit mēlib? vij. in hi
bernia vitell? germāia otto tenēte iperū Ro. p
annū ſeſe iterfecerūt. R. li. Uir. ubi d iſtis agit.

Vespasianus impator. viij. imperauit annis. ix.
mēſibus. ij. dieb⁹. xxij. cū cepiſſet imperare prout
ſcribit̃ in cronica. **D.** anno dñi. lxxvij. hic apud
iudeā impator ab exercitu noiatus bellū p̃men
dans filio Lito Romā venit. qui. ij. anno iudeo
orū regnū subuerſit: templūq; ſolis ſtrauit poſt
annos p̃ime ſue cōſtructiōis. cc. lxxxix. **Re. lib.**
Vin. vi. agit̃ de Lito Vespasiani filio cōſuma
tumq; eſt bellū anno. iiii. duob⁹ quidē Nerone
yiuēte ⁊ duobus alijs poſtea.

Litus Vespasiani fili⁹ impator. ix. cepit impa
re āno. do. lxxrij. ⁊ impauit ānis. ij. mēſibus. ij.
vir quidē mirabilis oīm virtutū genere abūdās
vt amor ⁊ delīcie humani generis diceretur.
Domitianus frater Liti iunior impator. x. ce
pit imperare prout ſcribit̃ in cronica. **D.** anno
dñi. lxxxv. ⁊ imperauit annis. xv. mēſibus. v.
hic ſecundus poſt Nerone xp̃ianos proſequitur
ſub quo Joannes euangelista ⁊ apl̃s in paſchi
nos inſulam relegatus cum eum miſiſſet in do
lum feruentiſſimi olei ſine vllō cruciatu vel pe
na. **Re. li. Vir. c. Domitianus.**

Nerua impator. xi. impauit anno. vno mēſibus

quattuor & diebus. viij. Sic suo edicto cunctos
qui a Domitiano exultauerunt reuocauit: quare
Joanes ap[osto]lus ab exilio liberatus Ephesum rediit
et p[ro] eius absentia vidit ab hereticis concussum
fuisse: fide[m] cōfestim hāc descriptū in Euāgelio
stabiliuit.

Troianus imp[er]ator. xij. cepit imp[er]are anno dñi
c. & imp[er]auit annis. ix. mensib[us]. vi. et diebus. xv.
Re. li. Vir. c. Troianus. Hui[us] t[em]p[or]e ap[osto]lus Joanes
lvi. anno post passionē dñi. etatis aet[er]nae. xciiij.
Ephesi placida morte quieuit. Pleni[us] secunda
orato: & h[isto]ricus immensus habet pantheon:
Rome q[uo]d Domitianus fecerat fulmine perema-
tur: cui nomen inde datum est q[uo]d o[mn]iū deo[rum] sit
i[ps]a domus habitaculum.

Adrianus Troiani filius imp[er]ator. xiiij. imp[er]auit
annis. xxi. cū imp[er]are cepisset circa an. dñi. cccx.
hic iudeos rebelles domuit & introeūdo hiero-
solymā licētia ablata quā ip[s]m in optimū statu[m]
muro[rum] extructio[n]e reparare Veliā de suo nomi-
ne reparare recepit. Re. li. Vir. c. Adrianus.

Antonius cognomēto pius imp[er]ator. xiiij. cū fi-
lio suo Aurelio & Lucio circa annos dñi a iude:

Is cepit imperare et impavit annis .xxij. et .iiij. me-
sibus. hoc tpe Policarpus veniens Romam multos
ab heretica labe persecuit. R. li. vir. c. policarpus.
Marcus antonius verus impator. xv. cum Lucio
aurelio comodo cepit impare anno dñi. clxij. et
imperavit annis .xix. et .ij. mensibus. hoc tpe Poli-
carpus in Asta martyrizatus est.

Commodus antonij veri filius impator. xvi.
post patrem impare cepit circa annos do. clxxxiiij.
et imperavit annis .xiiij. et hic dictus comodus ob
sua facinora in domo vestali stragulatus inte-
riit cum tanta execratione omnium ut hostis huma-
ni generis diceretur.

Helius pertinax impator. xvij. cepit impare cir-
ca annos do. cxciiij. et imperavit mensibus .vi. hoc
scelere Juliani iurisperiti occidit in palatio or-
ta seditione inter pretorianos milites.

Severus pertinax impator. xviii. imperavit annis
xviij. cum imperare cepisset anno do. cxcv. hoc tpe
Leonides pro Origenis martyrio coronatus.
Antonius tartalla Severi filius impator. xix.
imperavit annis .viij.

Martinus impator. xx. imperavit anno vno cum

cepisset imperare anno dñi. cccix. cū vultu mili-
tari cum filio suo occisus est.

Marcus aurelius antonius imperator. xxi. impe-
rauit ānis. iiii. cū cepisset imperare āno do. cccc.
huius tpe in paletinam vrbs Nicopolis q̄ prius
Emaus dicebat̄ cōdita est. Hic est illa Emaus
quaz dñs post resurrectionē ingressu suo: sicut
narrat Lucas sanctificare dignatus.

Aureolus alexāder impator. xxiij. imperauit an-
nis. iiii. cū imperare cepit āno dñi. cccxxij. hoc
tpe Origenes per totū orbē glōsus habet̄: nec
mirū scribit Beda de ip̄o Origenes tm̄ scribēdi
sedulus fuit: vt Hieronymus quodā loco. v. mi-
lia librorū eius se legisse meminērit.

Marinus imperator. xxiiij. impauit ānis. iij. cū
cepisset imperare āno do. cccxxix. hic fuit genit̄
patre ⁊ matre barbaris auēte Dellij Lāpcedis
et Ruffini in aīalibus Romanorum.

Gordianus imperator. xxiiij. imperauit annis
vi. cū cepisset imperare anno dñi. cccxxix. prout
scribit Ruffinus in aīalibus Romanorū iste ad-
huc adolescens ex Senatus sententia cum leti-
tia populi factus imperator.

Philippus cū Philippo impator. xxv. impauit
annis put scribit Ruffinus in aīalibus Roma
noz cū cepisset imperare anno dñi. cclv. hic pri
mus oīm impatorꝝ xpianus fuit: vna cum fi
lio suo baptizatus est vt dicit Ruffinus.

Decius impator. xxvi. imperauit annis. ij. et
iij. mensib⁹: et cū imperare cepisset Anno dñi. cc
lij. hic Philippus patrē et filiū interfecit: hic bel
lo a Gothis occidit: sed fracto fundo plaustris
nunq̄ poterat inueniri: ideo alibi q̄ a diabolo
et alibi dicit a Gothis raptus.

Gallus cū Volusiano filio impator. xxvij. impe
rauit annis. ij. et. iij. mensibus. Cuius tpe Ori
genes anno. lxx. etatis sue: nō tñ integre imple
to defunctus est et in Tyro vrbe sepult⁹: et Cor
nelius ep̄s Rome rogatus a quadā matricona
Lucina corpa ap̄loꝝ noctu de cathedūbis leua
uit. et posuit Pauli corp⁹ in via hostiē. vbi fue
rat decollatus. Petrū autē circa locuz vbi fuerat
crucifit⁹ in templo Appollonis in mōte aureo:
in vaticano palatij Aeroniani. iij. kaleñ. Julij
Re. notāter li. Vir. vbi agit de Petro apostolo.
Valerianus cū filio Galieno impator. xxvij. im

peravit annis. xv. et cum impare cepisset anno dñi
cclvi. iste militas a Persarum debellat? est quidam
vir: et capt? stetit sub hac fuitute ut pedem sup
cervicem eius poneret semper cum equum ascenderet.

Claudius imperator. xxxix. cepit imperare anno
dñi. cclxxi. et imperavit anno vno et ix. mensibus.
hic Gothos iam per annos. xv. vastates macedo
nia et Illiricum superavit: ob quod in curia clipeus
aureus: et in capitolio statua aurea collocata est.

Aurelianus imperator. xxx. imperavit annis. v.
mensibus. vi. cum cepisset impare anno do. cclxxiiij
et tandem edificasset Rome templum Solis: in quo
posuit auri gemarum maximam quantitatem et in Gal
lia crudeli edicto persequitur christianos et civitatem
Gallie que Binebur dicebatur a suo nomine dixit
Aurelianum. tamen fraude servi sui fuit a mili
tibus suis occisus.

Lacitus. xxxi. imperator impavit mensibus. vi. cum
cepisset imperare anno do. cclxxviij. iste fuit pru
dens curialis et largus: quo apud pontum occiso
Florianus tenuit imperium usque ad tres menses:
et filiter apud Tarsium occidit. his temporibus
queritur insana manicheorum heresis.

Diobus imperator. xxxij. impauit ānis. vi. ⁊ mē-
sibus. iij. cum imperare cepisset anno domini
cclxxix. Et tandem fuit apud Smirnam milita-
ri pugna cesus.

Florianus nil memoriam dignū fecit: quōs du-
obus annis imperauerat. Erat imperator in or-
dine. xxxij.

Carus impator. xxxiiij. cū filijs Carino ⁊ Aume-
riano imperauit ānis. ij. ⁊ cū cepisset imperare
anno do. cclxxxvij. ⁊ in paruo flumine perit.

Diocletianus cū maximiano cognomēto aurū
caleio imperauit annis. xx. cū imperare cepisset
fm Orofium li. vlti. cclxxxvij. alias. cclxxxix. Et
anno ab vrbe cōdita. M. cli. Re. li. Vir. c. cōsensu
oīm factus est imperator.

Constantius magni Cōstantini pater impator
xxxv. militauit ita laudabiliter sub Diocletiano

impatore Romano. q. iij. āno sui imperij detm

Constantiū fecit cesarē: cui fm Orofium in li. vij

⁊ Rufinū in aīalibus Roma. ⁊ Eutropiū in li.

x. Maximiani ⁊ Herculei dilecte sume Diocleti-

anus Theodorā preuignā in pūgē dedit: ex q

tres filios ⁊ totidē filias genuit Cōstātinī ma-

gni fr̄es quē ex p̄ria v̄roze Helena Britāie regis
īpe suscep̄at. R. li. Vir. c. Helena. Tractu demū
t̄pis cū Diocletian⁹ etate cōfect⁹ se inhabilē no
sceret ad imperiū gubernādū ⁊ ad p̄uatā rediis
set vitā: īpe Cōstanti⁹ scūs est impator vna cuz
Marimino galero: q postq̄ facti sunt augusti:
sic imperiū diuiserūt vt Cōstati⁹ italiā: galliā:
hispaniā ⁊ affricā possideret. Galer⁹ ⁊ illiricū
anācretā ⁊ totū oriētē h̄ret. s; Cōstātius vir sū
me māsuētudinis solū administratiōi gallie et
hispanie p̄tētus fuit. quap̄pter Galerus fecit
duos cesares Mariminū quē orienti p̄posuit: ⁊
Seueꝝ quē p̄fecit italiē. Ip̄e ⁊o in illirico ⁊ gre
cia iura imperij gubernabat. Ceperūt imperare
anno do. ccc. mūdī. ⁊o. MMDcclxxi. ⁊ impe
rauerūt Galer⁹. ij. ānis. Cōstantius ⁊o. xiiij. cō
putato tpe ī quo fuerat cesar appellat⁹. hic Cō
stātius put scribit Ruffin⁹ in aīalibus Roma
noz fuit Eutropio nobili romano genit⁹ ⁊ m̄re
Claudia filia Crispī fratris Claudij impatoris
curauitq̄ semp fiscī cōmoda nō p̄uata. quap̄ro
pter a subditis semp amat⁹ est. Et tandē mori
ens. xiiij. anno sui imperij Constantinū magnū

primogenitum eius imperij sui reliquit heredem
Reliquit etiam duos alios filios et alia vxore
quorum vnus Constantinus: alius Dalmatius nomi-
nabatur. Require eod' libro Virg. vbi scripsi de
Constantino magno.

Marentius non imperator sed tyrannus Roma-
nus: ponit eodem libro Virgilij: vbi scripti de
Constantino magno.

Constantinus Constantij filius ex concu-
bina Helena impator creatus in Brita-
nia regnavit annis. xxx. mensibus. x. die-
bus. xi. Cum cepisset regnare anno dñi. cccxi. hic
Romae vbi baptizatus est fecit construi basilicam
beati Joannis baptiste que vocatur Constantiana
Item basilicam beato Petro et Paulo in templo Ap-
pollinis circumdans corpus vtriusque aereo cipro
grosso quinque pedum. Item basilicam beati Laurentio
martyri via tiburtina in agro Veiano et alias
basilicas multas. Idem in Grecia constituit vtrius-
que sui nominis quam voluit esse sedem Romani imperij
et caput totius orientis. R. li. ci. c. bizantiu. Scribit
Jacobus de Voragine in legendis sanctorum quod imperatores
nos hostiliter persequerentur. Quapropter papa.

Siluefter cum suis clericis ab urbe fugiens late-
lit in monte Saracto: interim deus percussit Con-
stantinū incurabili morbo lepre. Et cū nulla ei
prodesse suffragia medicorum consuluerunt ut
ablueret recēti sanguine lactantiū puerorum. Et
cū imperator venisset ad locū cedis: vidissetq;
et milia vagantiū puerorum: et matres solutis
crinib; miserabiliter ululātes genetricib; suis. No-
lite timere: volo enī mori potius q̄ cū tot miliū
cede viuere. Iussitq; cū donis matribus natos
reddi. Sequēti nocte Petrus et Paulus apparu-
erūt sibi dicētes: Quā abhorruisti effusionē san-
guinis innocētū: nos ad te misit dñs nr̄ Iesus
c̄ps ut pro tua salute Siluestrū habeas latētem
apud Saractū montem: pro quo Re. plene illud
scriptū est in. vi. ca. Para. quod edidi sup̄ Dante.
Tandem persuasione Siluestri pape baptizatus
Constantinus: qui repente candidis in vestibus
per septem dies continuos leges in honore c̄pi
et omniū xp̄ianorum: octauo die veniens ad cō-
fessionem abiectis cunctis imperialibus signis
et patris manibus se proiecit in terram cum flu-
uio lacrimarum. Hic baptismus ponetur cum

Ingenti miraculo circa finē pñtis capituli. Vas
illud pulcherrimū in quo baptizatus fuit Con/
stantin⁹ vulgari appellatiōe concha dicitur et
nigro lapide et auro politissimo: quē Constāti/
nus in memoriā tāti beneficij intrinsecus et ex/
trinsecus quantū ascēderet aqua fecit argento
purissimo cooperiri. In medio fontis fecit poni
colūmā confidi: super q̄ posuit lāpadē aureā pō/
deris librarū. liij. in qua dieb⁹ paschalibus arde/
bat balsamū. In labro fontis posuit agnū aure/
um fundētem aquā pōderis librarū. clxx. Ad dex/
trā aut agni cōstituit saluatozē ex argento pu/
rissimo pōderis librarū. clxx. In leua parte agni
Joannē baptistā ex argēto purissimo tenentem
scriptū titulū: Ecce agnus dei qui tollit pecca/
ta mūdi: pōderis librarū. cxxv. Propterea circa
fontē ceruos. viij. fundētes aquā: oēs ex purissi/
mo auro quoz quilibz erat pōderis librarū. lxxx.
que oīa seu sacerdotū cupiditate: seu tyrānozū
sacrilegio ablata sunt: et sic hodie vas nudū ap/
paret. Repēte baptizat⁹. Cōstātin⁹ publico edi/
cto p̄cepit vt per totū Romanū imperiū idolorū
tēpla clauderent: et ecclie xpī rupte reedificaren

tur. martyrum sepulchra cum veneratiōe maxima
soli iussit. Post hec ita prudēter et pie in senatu
concionatus est: quod omnes Romani ad christi fidē cōuer
si sunt. Hoc tēpore Helena Cōstantini mātē quā tunc
in vicinia morabat̄ a iudeis persuasa culturā relin
queret idolorum et serviebat ceremoniis iudeorum
Hec ipsa scripsit filio commendādo quod liquerat ido
lorum fidē: sed increpādo quod serviebat rebus
christianorum. Cui rescripsit. Constantinus: mandās
quod sacerdotes iudeorum et christianorum ipsis presentibus
Romae disputarent de veritate fidei. In qua di
sputatione ex precepto Augusti omnes prudentes
Romani imperii interfuerunt. Congregati igit̄
fuerunt in Romana urbe Episcopi septuaginti
traquinque. Iudeorum vero sacerdotes. ccc. Ex
ceptis duodecim scribis quos Zachar summus
pontifex misit doctissimos in greco et hebreo. Hu
ic disputatiōi interfuit Constantinus et Helena
mater eius. Iudices arbitros litis nō fuerunt christi
ani: nec iudei hebrei: quorum vnus fuit Craton
philosophus: cui nunquā persuaderi potuit ut a
quoquā manus accipiet. Nilque volebat suū esse
nec quicquid in diem posterum reservare. Dicebat

enim ex carētia diuitiarū frui summa securitate
huic socius datus est zenophilus constāntissimus
ac prudentissimus homo. In his duobus erat tan-
ta veneratio quod nullus poneret in ambiguo id ve-
rū tenendū esse quod ipsi cēsuissent. Congregatis
igitur cunctis inter beatū Siluestrū et scribas fuit lō-
ga cōcertatio. Demū ita euidenter illos cōclufit
beatus ~~sil~~ quod cōs populi clamauerūt eos ab ur-
be esse pellendos qui nō pfterentē xpm filium
dei esse. Multi etiam ex iudeis qui venerāt im-
pugnare fidem baptizati sunt. et Helena mater
Constantini deosculata pedes beati Siluestris.
Et ipsi disputatiōis iudices baptizati sunt. Pot-
tissima causa fuit quod vnus ex scribis volēs osten-
dere potentiā suę fidei: fecit adduci a deo ferocē
thaurū quod vix centum homines poterant ipsum
ad locū disputatiōis ducere: et dictis quibusdā
verbis in aure cecidit in terrā mortuus. quem
postea nullis verbis scriba potuit suscitare. Et
iudei cōs pmisserunt quod si eū suscitaret in nomīe
Jesu xpi: baptizarent: et ita factū est. Deinceps
beatus Silvester cū duobus presbyteris et duabus la-
ternis descendit in quoddā antrum per. cl. gra

duo: ubi cōiurato dracone qui urbem interfece-
rat peste inexpiabili eū fecit innociū: ligauitq;
sibi os cū filo: qđ significauit cū sigillo tenēte
in pressione crucis: igit̃ eodē tpe fuerunt libera-
ti Romani cultura demonū ⁊ infectiōe dracōis
Roborat? Cōstantinus in fide scripsit generalē
ep̃lam ad vniuersos ep̃os ⁊ prelatos: quā bt̃us
Isidorus ponit inter decretā patrū: in qua po-
nit modum sue cōuersionis sub ista forma: In
nomine sc̃tē ⁊ indiuidue trinitatis: Imperator ce-
sar Flavius Cōstātinus Augustus sc̃tissimo
p̃ri patrū Siluestro Romano pontifici: oībusq;
eius successorib⁹ ep̃is vrbis Rome cūctis catho-
licis ep̃is gr̃a charitas pax ⁊ gaudiū. Ea q̃ Sal-
uator dei filius dñs nr̃ Jesus xp̃s per sc̃os apo-
stolos suos Petrū ⁊ Paulū interueniēte p̃re no-
stro Siluestro mirabiliter operari dignatus est
ad notitiā oīm ap̃loꝝ decreuimus aperire. nam
cū inualidissima squaloris lepra carnē meā in-
uasisset: nec curā posset adhiberi aliq̃s medico-
rū: dixerūt capitoliꝝ sacerdotes mibi fontē in ca-
pitolio debere fieri in lactantiū pueroꝝ sangui-
ne lauari iūbebant. Quo audito exhorui pue-

rosq; iam paratos occidi cū muneribus remitti
iussimus. Quo facto cum tempus mihi somni
aduenisset: astiterunt apli xp̄i Petrus et Paulus
dicentes: Quoniā et horruisti innocentum san-
guinis effusionē a deo te mittimur docere quali-
ter cureris a lepra: mitto pro Siluestro ep̄o qui
latet in monte Soracti: hic tibi ostendet pisci-
nam in qua lauat? repente curaberis: quare pa-
trem nostrum Siluestrum qui me .vij. dieb? in
penitentia tenuit. Octaua aut die me sacra vn-
da perfudit. sed repente me in fonte positū pro-
prijs oculis vidi manū de celis me astringentē
a lepra. Sic igit fontē exiisse ab omni lepra cog-
noscite. Quāobrem censui cū vniuerso senatu
cūctisq; principibus Romane vrbis exaltare se-
dem beati Petri ap̄loꝝ principis. Quare decern-
entes sancimus: vt ipsa Romana sedes super
oēs ecclesias que in vniuerso orbe: sunt teneat
principatū: et qui p̄ tempore fuerit p̄tifer huius
ecclesie sit excellior princeps mūdi: et ad dei cultū
stabilitatēq; xp̄iane fidei disponat vt libet. In-
stitutum quippe est vt ibi lex sancta teneat princi-
patum vbi sanctarū legū institutor xp̄s b̄tm̄ pe-

trum tenere iussit cathedrā apostolatus: et ubi
ipse bt̄us ap̄lus sumpsit martyrii poculū: et ibi
gentes pro xp̄i noīe colla flectāt: ubi bt̄us Pau
lus doctor gentiū extendere collum iussus fuit
martyrio coronatus. Sic etiā oībus manifestū
nos intra palatiū nostrū lateranense saluatori
xp̄o eccliam construxisse ornatissimā: auro ar
gento et lapidibus preciosis. Construximus eti
am bt̄oz ap̄loz Petri et Pauli: ubi sacratissima
eoz corpora per manū p̄is nr̄i Silvestri cū ma
gna solēnitate fecim⁹ cumulari. Et ne apex pon
tificialis v̄leat paupertate sed decoret̄ gloria et
dignitate Ro. ec. tam palatiū nostrū q̄z Roma
ne vrbis et oīs Italie omniumq̄ occidentalium
provincias regiones loca ciuitates insulas que
circa italiā sunt p̄i nostro Silvestro cunctisq̄
successoribus sub iure Ro. ec. pro affectu largi
mur et donamus in xp̄o humani generis redem
ptore. Nos aut̄ nostrum imperiū transferamus
ad orientem in Bizantia ciuitate: quā ampliare
fecit et a suo noīe Constantinopolim appellari
Re. li. ci. c. Bizantium. et. c. Constantinopolim.

Oratio de sancta Veronica.

Salue sancta facies nostri redemptoris
In qua nitet species diuini splendoris
Impressa p̄niculo niuei candoris
Dataq; Veronice signum ob amoris
Salue uultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex nostris sensibus tolle colligata
Salue splendor glorie salus peccatorum
Representans proprie Regem angelorum
Restauratrix gratie speculum sanctorum
Te querunt respicere spiritus celorum
Salue robur fidei nostre Christiane
Destruens hereticos que sunt vite vane
Dorum auge meritum qui te credunt sane
Illius effigie qui rex fit pane
Salue nostra gloria in hac vita dura
Labili ⁊ fragili cito trāsitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que est xp̄i pura
Salue o sudarium nobile iocale

Et nostrum solatium ⁊ memoriale
Eius qui corpusculum assumpsit mortale
Nostrum verum gaudium ⁊ bonum finale
Salve iubar seculi stella matutina
In conspectu populi fulget lex diuina
Que est cura languidi vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina
Salve gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecta munita
Non depicta manibus sculpta nec polita
Hoc scit summus artifex qui te fecit ita
Ille color celicus qui in te splendet
In eodem permanet statu nec decrescit
Diuturno tempore minime palefcit
Fecit te Rex glorie fallere qui nescit
Nesciens putredinem seruans incorruptum
Quod est Christicolis coram te deductum
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum
Confert saluberrimum te videnti fructum
Salve decus seculi speculum sanctorum
Te videre cupiunt spiritus celorum
Nos ab omni macula purga vitiorum
Atq; nos consortio iunge beatorum

Esto nobis quesumus tutum adiuuamen

Dulce refrigerium atq; consolamen

Ut nobis non noceat hostile grauamen

Sed fruamur requie cum beatis Amen

V. Signatū est sup nos lumē uultus tui dñe

R. Dedisti leticiā in corde meo. **Coll.**

Deus qui nobis lumē uultus tui memori-
dale ad instātiā btē veronice sudario im-
pressam imaginē tuā relinq̄re uolūisti p
passionē crucē tuā: tribue q̄s: ut ita tūc ī terris
p speculū in enigmate te uidere adorare ualea-
m? ut ⁊ iudicē sup nos uiuentē facie ad facie le-
ti et securi uidere mereamur in celis. Per xp̄m
dominum nostrum.

¶ Incipiunt indulgētie septem ec-
clesiarum principaliū vrbis Rome.

Sanctus Silvester papa scribit in Croni-
ca sua q̄ Rome fuerūt. Mccccv. ecclesie
quarū maior pars est destructa: ⁊ inter il-
las sunt. vii. principales priuilegiate maiorī
priuilegio grā: sanctitate: ⁊ dignitate q̄ alie.

Prima ecclesia est Lateranens̄ q̄ dedicata
fuit ab beato Siluestro papa in honore
saluatoris ⁊ sanctorū Joannis baptiste ⁊
Jo. euāgeliste. Et sunt in eadē ecclesia om̄i die
concessi. xlviij. anni indulgentiarū ⁊ tot quadra
gene: ⁊ remissio tertie partis om̄m peccatorū. Itē
papa Siluester ⁊ Greg. summi pōtifices qui eā
secrauerūt ⁊ deuote uisitantib⁹ dederūt indul
gētias quas nemo sed solus deus nūm̄are po
test testāte beato Bonifa. qui dicit. Si hoies sci
rent indulgētias ecclie lateranēsis q̄ tot esse
nō eis op⁹ esset ut irēt ad sepulchrū seu ad san
ctū Jacobū. Itē dicit idē papa Bonifa. Si quis
ad sedem nr̄am lateranensem causa deuotiōis
vel oziōis aut pegrinatiōis puenerit absoluit̄
ab oibus suis peccatis. Itē dicit idē Bonifa. pa
pa: Si q̄s ad dictā sedē puenerit in die sc̄i sal
uatoris: absoluit̄ ab oibus suis peccatis. Item
in sacristia eiusdem ecclesie est altare sancti Jo.
baptiste qđ habuit in deserto. Itē in quadā ca
pella in fine dicte ecclie est archa federis veter
is testamēti. Itē mēsa sup̄ qua cenauit dñs no
ster Jesus xp̄s cū discipulis suis. Itē t̄ga moyfi

7 Aaron. Et hec oīa apportauerūt Vespasian⁹
7 Titus de Hierusalē cū quatuor colūnis ereis
plenis de terra scā de Hierusalē que stāt erecte
circa sūmū altare. Itē supra summū altare sunt
capita scōꝝ apłōꝝ Petri 7 Pauli: 7 qñcunq; illa
monstrant tūc ibi sunt tante indulgētie quāte
sunt ad sc̄m Petrū qñ monstrat sudarium dñi
seu veronice: q̄ indulgētie ostensionis veronice
habent in sequētibus foliis: v3 in sc̄da ecclesia
p̄ncipali. Item qñ ista sacratissima ecclesia ab
hereticis fuit accēsa 7 cōbusta: de capite sancti
Pancratij emanauit sanguis trib⁹ diebus 7 tri
bus noctib⁹: qđ caput etiā ostendit vna cū cete
ris reliquijs in die pasce pacto p̄radio: quam ec
clesiā postea renouauit 7 de fundamēto edifica
re fecit dei genitricis seru⁹ Nicolaus papa. iiii.
ordinis sc̄i Fr̄cis̄ci: vt clare adhuc apparet in
opere musaico supra summum altare sc̄i Silue
stri 7 suoꝝ p̄decessoꝝ summoꝝ pontificū q̄ sum
mi p̄tiffices celebrabant in criptis et cauernis
terre occulte p̄pter impatoꝝ 7 alioꝝ metū tyrā
noꝝ: paganoꝝ: 7 sarracenoꝝ. Itē subt⁹ altare il
lud est oratoriū sc̄i Jo. euāgeliste vbi orabat qñ

adductus ⁊ deductus ac detentus fuit Rome.
Item in quodā tabernaculo maiorī qđ stat sup
dictū altare requiescūt capita scōꝝ apłōꝝ Petri
⁊ Pauli vt dictū est. Item in quodā tabernaclo
quod est sup altare Marie Magdalene sunt re
cōdite he reliquie que sequunt: vꝫ Lira cū qua
coornatus fuit sanctus Siluester papa per Con
stantinū impatorem. Itē caput sancti zacharie
patris sancti Joannis baptiste. Item caput scī
Pancratij martiris: de quo fluxit et emanauit
sanguis p tres dies continue qñ ista sacratissi
ma ecclesia fuit ab hereticis cōbusta. Itē de re
liquijs sancte Marie Magdalene. Itē vna spa
tula sancti Laurentij martiris. Itē vnus dens
sancti Petri apłi. Itē copa in qua sc̄tus Joānes
venenū bibit ⁊ nō sibi nocuit. Itē carbena cum
qua ligatus fuit sanctus Jo. euāgelista dū du
ceretur de Epheso Romā Item tunicella sancti
Jo. euāgeliste que posita fuit supra tres mortu
os ⁊ continue surrexerūt. Itē de cineribꝫ sancti
Joannis baptiste ⁊ ciliciū ipsius. Item de lacte
de capillis et de vestimentis sancte Marie vir
ginis. Item Camilia quam fecit virgo Maria

xpo ppijs manibus. Itē lintheū siue pannus
cū quo xps extersit pedes apostolorū. Itē sorbi-
ces ⁊ arunda cum qua percussus fuit xps. Item
de ligno sancte crucis. Itē purpureū vestimen-
tū tinctū de guttis sanguinis xpi. Itē velū brē
virginis Marie qđ ipa posuit ad femoralia xpi
in cruce. Itē sudariū qđ positū fuit super faciē
xpi. Item prepuciū dñi nři Jesu xpi quādo fuit
circūcisus. Item aqua ⁊ sanguis que emanauit
de latere xpi. Itē de vero ligno crucis: et multe
alię reliquię que ostēdunt in die pasce peracto
prandio. Itē in festo saluatoris cuius imago vi-
sibiliter apparuit omni pplo Romano miraclo
se. s. qñ papa Siluester cōsecrauit dictā ecclesiā
vbi fuerat ppl's roman' cōgregat': tunc imago
saluatoris apparuit visibiliter oī pplo de vrbe.
que imago remālit in pariete ⁊ quotidie videri
pōt. nec cōburi potuit cū ecclesia fuerit bis p̄bu-
sta: ibi uero est remissio oīm pctōz. Itē in capel-
la scī Jo. baptiste ad fontes in qua ml'eres nō
intrāt sub pena excōis: ibidē est remissio omni-
um pctōz. Itē in capella scī Laurēti in qua fili-
ter mulieres nō intrāt nisi pena qđ dīr sc̄tā sc̄tōz.

Ibidē est remissio oīm pctōꝝ. Et in eadē capel
la imago xp̄i in etate .xii. annoꝝ diuinitus ⁊ hu
manit̄ depicta. Et circa eandē sunt grad⁹ sup
quos dñs nr̄ Iesus xp̄s cecidit usq; ad effusio
nem sanguinis: ⁊ signum apparet clare vbi san
guis cecidit. Qui quidē gradus steterunt ante
domū Pilati in Hierusalē: ⁊ quicunq; hos gra
dus ascendit: ille pro quolibet gradu .ix. annos
indulgentiay ⁊ totidē quadragenas ⁊ remissio
nem tertie partis oīm peccatoꝝ habet.

De priuilegio istius ecclesie ⁊ dignitate lega
tur ista metra sequentia.

Dogmate papali datur ac simul imperiali
Q̄ sim cunctay caput mater ecclesiaz
Hinc saluatoris celestia regna datoris
Romine santerūt cū cuncta peracta fuerunt
Sic sumus et toto conuersi suplice voto
Nostra q̄ hec edes sit tibi xp̄e inclita sedes
Hec est papalis sedes ⁊ pontificalis
Presidet ⁊ xp̄i de iure vicarius isti
Quia iure datur Romana sedes vocat̄
Deberet ⁊ vere nisi solus papa sedere
Gloria sublimis alii subduntur imis.

Secunda ecclesia principalis est ad sc̄m
Petru in monte aureo in vaticano palai
ci) Meroniani: in qua sunt om̄i die .xlviij
anni indulgētiarū ⁊ tot quadragene et remissio
tertie ptis om̄i pctōꝝ. Itē in ead ecclia sunt .c. ⁊
ix. altaria que nūc pro maiori parte sunt destru
cta: ⁊ pro quolibet concedunt̄ .xviij. anni indul
gētiarū: ⁊ inter illa sunt .viij. altaria principalia
que maiori gr̄a sunt priuilegiata aliis altaribꝫ
⁊ oīa ista .viij. altaria sunt circūdata ereis cācel
lis. Itē quicūqꝫ est festū scōꝝ Petri vel festum
predictōꝝ altariū: v̄l festū natiuitatis dñi v̄l pa
sce: v̄l festum om̄i sanctorū v̄l aliud festū duplex
duplicant̄ oēs indulgētie p̄dicte. Item in festo
annuntiatiōis beē Marie virginis sunt ibidem
mille anni indulgētiarū. Itē a p̄dicto festo vsqꝫ
ad kal. Augusti sunt ibi .xij. anni indulgētiarū ⁊
tot quadragene ⁊ remissio tertie ptis om̄i pctō
rum. Itē quicūqꝫ ascendit gradus sc̄i Petri de
uote huic cōcedunt̄ p quolibet gradu .viij. anni
indulgētiarū data ab Alexādro papa. Itē medi
etas corpōꝝ sc̄ōꝝ ap̄loꝝ Petri ⁊ Pauli requie
scūt in p̄dicta ecclesia sub maiori altari: reliqua

vero medietas iacet ad sc̄m Paulū. Itē in predi-
cta ecclesia requiescunt corpora setōꝝ ap̄loꝝum
Simonis ⁊ Jude. Itē corp⁹ sc̄te Petronelle vir-
ginis filie sancti Petri ap̄li. Item caput sancti
Andree ap̄li: quod ostendit̄ in eius festo: ⁊ in il-
la die q̄n Romā portatū fuit ⁊ adductum. Itē
caput sancti Luce euangeliste. Item caput san-
cti Sebastiani martyris. Caput sancti Jacobi.
Corpa sanctoꝝ Processi ⁊ Martiniani ⁊ multa
alia corpora: ⁊ multe reliquie sanctoꝝ martyꝝ et
confessorū ac virginū. Itē Veronica siue uult⁹
sanct⁹ dñi nostri Jesu xp̄i requiescit in dicta ec-
clesia que monstrat̄ in ebdomada sancta pluri-
bus vicib⁹: ⁊ in die ascensionis dñi: ⁊ dñica pri-
ma post aut ante festū Antonij abbatis: in cui⁹
ostensioe Romani adueniētes ⁊ in eius ostensi-
one presentes habent tria milia annoꝝ indul-
gentiaꝝ: ⁊ illi qui sunt circa Romā adueniētes
⁊ presentes habēt. vi. milia annoꝝ. Ceteri vero
qui adueniūt per montes valles: colles habent
xij. milia annoꝝ indulgentiaꝝ ⁊ tot quadrage-
nas ⁊ remissionē tertie partis oīm peccatorum
Itē existit vnū altare ad dexterā partē choꝝi de

coratū porphiretico lapide in medio super quo
porphiretico diuisa sunt ossa sctōz apłozū Pe-
tri ⁊ Pauli ⁊ pōderata p btm̄ Siluestrū sub an-
no dñi. cccxix. qñ facta fuit ista ecclesia. Itē ad
sinistrā partē chozi est vnū tabernacm̄ in quo
hodie seruat̄ illa sedes seu cathedra q̄ scā fu-
it brō Petro qñ adhuc sedē ep̄alem tenuit in an-
tiochia ⁊ pulcre decorata: ⁊ oī festo q̄ dicit̄ ca-
thedra Petri ponit̄ foras ad choz cū solēnitate
vbi oēs hoies pro sua deuotiōe ad eandē attin-
gere pñt. Itē circūstant colūne. xij. de marmore
bene ⁊ polite sc̄tē ⁊ choz attingētes ex qua vna
decancellata ferro circūuoluta ⁊ ornata: de cui-
us x̄tue infra scripta legas. Hec est illa in qua
dñs nr̄ Jesus xp̄s appodiatus dum pp̄lo p̄dica-
bat ⁊ deo p̄i preces in tēplo effundebat adherē-
do stabat: que vna cū aliis. xj. circūstantib⁹ de
Salomonis tēplo in triūphū hui⁹ basilice loca-
ta fuit: demōes expellit: ⁊ ab imundis spir̄itib⁹
veratos liberos reddit: ⁊ multa mirac̄a quoti-
die facit. Itē in trāsitu ad btām Mariam de fer-
rib⁹ sepultura sc̄i Crisostomi que añ fuit circū-
data ferro que nūc imagine marmoreo erigit̄.

Tertia ecclesia principalis est ad sanctum
Paulum in qua sunt omni die .xlviij. an
ni indulgentiarum et tot quadragene et
remissio tertie partis omnium peccatorum. Item
in conuersione sancti Pauli sunt ibi .c. anni in
dulgenciarum et tot quadragene. Item in festo
sanctorum Innocentium quorum corpora ibidem
multa requiescunt sunt ibi .xlviij. anni indulgē
tiarum et tot quadragene. Item in dedicatione
eiusdem ecclesie que est in octaua sancti Marti
ni sunt ibi mille anni indulgentiarum et tot qua
dragene et remissio tertie partis omnium peccatorum
Item si quis intrauerit dictam ecclesiam omnibus die
bus dominicis: habet tantas indulgentias ac si iret
ad sanctum sepulchrum domini in Hierusalem aut ad sanctum
Jacobum in galicia. Item in eadem ecclesia est brachium
sanctae Anne matris virginis Marie Item una cathe
na cum qua sanctus Paulus cathenatus fuit: et plu
res alie infinite reliquie. Item sub maiori altari
medietas corporum sanctorum apostolorum Petri et Pauli re
quiescunt. Item corpus sancti Timothei discipuli san
cti Pauli requiescit in dicta ecclesia: et plures alie
infinite reliquie sanctorum quorum anime gaudent

In cellis. Item in grotta requiescunt ossa beata
sanctorum **Celsi: Juliani cum Basilica.** Item circa
portam que ducit ad sanctum Paulum capena
porta dicta: hic sepultura Romuli et Remi exi-
stit: et etiam prope mons omnis terre. Item ad
dexteram partem chori est imago crucis deuot-
ta que allocuta est sancte Brigitte propter eius
sedulas orationes coram eadem factas

Quarta ecclesia principalis est ad sanctā
Mariam Maiorem: in qua sunt omni
die. xlviii. anni indulgētiarum ⁊ tot qua
dragene ⁊ remissio tertie partis omnium pecca
torum. Item sunt he reliquie predicte ecclesie.
Item corpus sancti Matthei apostoli requiescit
sub maiori altari ipsius ecclesie. Itē caput eius
dem sancti Matthei apostoli requiescit in dicta
ecclesia. Item corpus sancti Hieronymi docto
ris ecclesie. Item corpora sanctorum Rumule ⁊
Redempte. Item pannicellus beate Marie vir
ginis in quo requieuit eius filius in presepio.
Item stola sancti Hieronymi. Item brachiū san
cti Matthei apostoli ⁊ euangeliste. Item brachi
um sancti Luce euangeliste. Item brachiū san
cti Thome Archiepiscopi Cantuarien̄ ⁊ marty
ris. Item caput ⁊ brachium sancte Cibile vir
ginis ⁊ martyris. Item presepe domini in dicta
ecclesia requiescit: ⁊ multe alie reliquie sanctorū
⁊ sanctarum ibidem requiescunt que ostendun
tur in die pasce hora vesperrarum vel circa: quo
rum anime exultent in celis. Itē in vigilia ascē
sionis domini qua celebratur festum translatio

nis corporis beati Hieronymi: cuius corpus ibi/
dem requiescit: et ad altare ipsius est remissio om-
nium peccatorum a Pio papa. ij. Item in omni-
bus festiuitatibus beate Marie virginis sunt ibi
mille anni indulgentiarum. Item in festo assum-
ptionis beate Marie virginis usque ad eius Na-
tiuitatem sunt ibi. xij. milia anni indulgentiarum
ultra dictas indulgentias quotidianas.

¶ Sequuntur versus de assumptio-
ne beate Marie virginis.

Ad summum Regina thronum defertur in altum
Angelicis prelatas choris cui fertur et ipse
filius occurrens matrem super ethera ponit

Quinta ecclesia principalis est ad sanctū
Laurentiū extra muros in via Tybur/
tina in agro Veiano: in qua sunt oī die
xlvij. anni indulgētiarū ⁊ tot quadragene: ⁊ re/
missio tertie ptis oīm peccatorū. Itē ibidē est la/
pis super quem beatus Laurētius positus fuit
postq̄ affatus ⁊ mortuus fuit. Item in festiui/
tatibus sc̄tōz Stephani p̄thomartyris ⁊ Lau/
rentij martyris quoz corpa ibidē requiescūt et
p̄ octauas eozundē ac in stationib⁹ eiusdem ec/
clesie sunt. c. anni indulgentiarū ⁊ tot quadra/
gene ⁊ remissio tertie ptis oīm peccatorū ab an/
tiquo cōcessa. Sed fe. re. Calixtus. iij. pontifex
marimus concessit omnibus vtriusq; sexus xp̄i
fidelibus dictam ecclesiā deuote visitātib⁹ in
singulis festiuitatibus ⁊ stationib⁹ eiusdem ec/
clesie antedicte plenariā remissionē oīm pecca/
torū. Item si quis intrauerit dictam ecclesiā per
annum omni quarta feriā liberat animā a pur/
gatorio. Item si quis intrauerit per ianuā stan/
tem in australi pte ecclesie de vna cruce ad aliā
plenarie confessus ⁊ contritus habet remissio/
nem oīm peccatorum.

Sexta ecclesia principalis est ad sanctos
Fabianum et Sebastianum: in qua sunt
omni die .xlviij. anni indulgentiarum et tot
quadragene: et cum hoc remissio tertie partis om
nium peccatorum. Item in eadem ecclesia sunt
omni die mille anni indulgentiarum data a Pe
lagio papa. Item in eadem ecclesia ad cathedra
bas ibi prope sunt tante indulgentie quante sunt
in ecclesijs apostolorum Petri et Pauli: quia ibi
corpora eorum iacuerunt abscondita longo tem
pore in quodam fonte existente in dicta ecclesia
supra quem est quoddam altare. Item Silvester
Gregorius: Honorius: Pelagius: Nicolaus: et
Joannes summi pontifices concesserunt et quilibet
eorum concessit mille annos indulgentiarum quo
cumque tempore anni devote visitabunt dictam ecclesiam
absque peccatis mortalibus causa deuotionis orationis
aut peregrinationis. Item in dicta ecclesia iacet cor
pus beati Sebastiani martyris. Item corpus Fabi
ani pape et martyris. Item corpus beati Stephani
pape et martyris. Item corpus sancte Lucie virginis
que corpus sancti Sebastiani in dicto loco sepeli
uit et hanc ecclesiam ad ipsius sancti Sebastiani

honoris construxit et. xvij. summi pontifices
martyres quorum quilibet dedit suam indulgē
tiam: et in dicta ecclesia requiescunt. Et multe
alie indulgētie sunt in predicta ecclesia que nu
merari non possunt propter innumerabilia cor
pora sanctorum ibidem requiescētium. Item in
cimiterio Calixti est plenaria remissio omnium
peccatorum.

I · N · R · I ·

Septima ecclesia principalis est ad sanctam
Crucem in Hierusalē: in qua sunt omni die
xlvij. anni indulgentiarum et tot quadragesime
et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item in summo al-
tari requiescunt corpora sanctorum Anastasii et Cesarii.
Item eandem ecclesiam quam vocant ad sanctam crucem in
Hierusalē edificavit Constantinus filius Constantini
magnum imperatoris in honorem sancte crucis ad preces
sancte Helene: et sanctus Silvester papa consecravit eam:
sunt omni die dominica. ccc. anni indulgentiarum et tot qua-
dragesime et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item
he sunt reliquie eiusdem ecclesie. Primo duo cippi
vnus qui fuit plenus de sanguine christi. alter vero qui
fuit plenus lacte beate Marie virginis. Item spogium
in qua iudei posuerunt christo fel et acetum. Item de li-
gno sancte crucis. Item .ij. spine de corona christi. Item
vnus clavus cum quo fuit affixus in cruce. Item
de ligno crucis latronis pedentis ad dextram christi
qui fuit perversus ad christum. Item in capella quam vocant
Hierusalē ubi mulieres non intrant nisi semel in
anno. scilicet in die dedicationis eiusdem quam celebrant in vi-
gilia sancti Benedicti abbatis in mense Martii: et
est plenaria remissio omnium peccatorum.

Ad sanctā Mariam transtiberim: hic locus ubi nūc illa venerabilis ecclesia est olim taberna meritoria regionis transtiberim appellat̃ in qua Romani milites qui amplius militare non poterant: vite sue subsidia precipiebant et appellabant meritoria: quia pro benemeritis eorum et sportularis pecunia donabatur in atrio. Cuius hi versus scripti erant.
Roma vetus veteres cum te rexere quirites
Nec bonus immunis nec malus vllus erat
Defunctis patribus successit prava iuventus
Quorum consilio precipitata ruis.
Et hac taberna meritoria videlicet ubi ille due fenestrelle ferree cancellate apud chorū sunt posite tpe quo dñs nr̃ Jesus xp̃s de virgine nasci dignatus est: fons olei de terra exundavit ac per totū illū diē ac noctē largissimo riuo vsq; ad transtiberim defluxit: significās vnionē xp̃i et baptismū atq; doctrinā eius qua oēs gētes imbueret ad credendū per baptismū. Qd̃ miraculū attendens sanctissim⁹ presul Calixt⁹ natione Romanus sicut erat ism ab antiquo tpe famatū in eodem loco vnde oleum fluxerat: precedente quoq;

tp̄e cum aliquātulū cessaret p̄secutio a xp̄i fidelibus eadē eccl̄ia credit̄ nouis fabricis ampliata quā Greg. papa. iij. ob reuerentiā bt̄e virginis ⁊ beati Calixti martyris pene a fundamētis diruptā nouis fabricis cū tecto cōstruxit ac totaz depinxit. Sunt etiā sepulta ibi corpa sctōrū v̄z Calixti pape. Innocētij pape fundatores eccl̄ie ⁊ Julij pape. Scti Quirini ep̄i est in octaua die assumptionis bt̄e Marie in Augusto statio ⁊ perdonātia. Jam puez iam summū pater post tpa natū. Accipim⁹ genitū tibi quē nos esse coenū. Credimus hircorū olei scaturire liquamina t̄p̄ b̄im. Hinc oleum fluxit cum xp̄s virgine luxit. Dic ⁊ donat̄ venie quocunqz rogat̄.

AD sc̄m Crisogonū in p̄fata regiōe trans tyberim. In ista eccl̄ia p̄noiat̄ sc̄i Crisogoni sunt reliquie: Brachiū scti Jacobi. scapula scti Andree apli: ⁊ caput p̄fati sc̄i Crisogoni: sunt ibi indulgētie. Hic sedes est Cardinalis ⁊ titulus. Statio. xxxij. quadragesime.

AD sc̄am Ceciliā virginē etiā est ista eccl̄ia p̄noiate eccl̄ie v̄ginis in regione trāstyberim situata: ibi requiescit cor

pus sc̄te Cecilie: simul etiā corpa sc̄toꝝ videlicet
Liburtij: Valeriani: Lucij pape primi ⁊ Marci
miani sub altari choꝝi reuescūt. Sunt in ead̄ ec
clesia alie reliqe plures. Fuerūt in p̄tacta ecclia
olim edes sc̄e Cecilie ⁊ habitacula quas sc̄us Pa
scalis papa consecrauit ⁊ ad honore oīpotentis
die eiusq; genitricis gl̄iose: sc̄oꝝ ap̄loꝝ Petri et
Pauli: bt̄e Agate ⁊ Cecilie Anno incarnationis
dñice. ccc. Indiction. xv. ecclesiam edificauit s̄
icut plenius in Episcopali libro legitur.

Ad sc̄m Bartholomeū in insula. In ista
ecclesia est corp⁹ sc̄i Bartholomei supra
altare maius in tabernaclo. Est etiā ibi
corpus sc̄i Paulini. sc̄i Alberti. sc̄i Marcelli. et
sc̄i Superantij. Sunt ibi plures reliqe que cū su
p̄dictis in die sc̄i Bartholomei ap̄li ⁊ in dñi
ca palmarū ostendunt̄. Est vnus fons ante ala
tare maius in choꝝo in quo inuenta sunt corpa
sanctoꝝ. s. sc̄i Paulini ⁊ Superantij. Apud illos
sunt. cc. anni indulgentiarum.

Ad sanctū Joannē in Insula ex opposito
eccleie sc̄i Bartholomei. hic est vnū clau
strū mulierū: ibi est vna capella bt̄e Ma

rie virginis versus aquas tyberis que apud mo-
lendinos appellatur. Dicitur quod quodam tempore tyberis
creuit ut lapides ardentes ante imaginem fuerunt
extincte: nec visa erat aliqua lesio imagini per
aquam facta.

Ad sanctum Nicolaum in carcere Tulliano
in regione Ripae: hic sunt iste reliquiae. Una
costa sancti Mathei apostoli et euangeliste. Manna sancti
Nicolaus. Brachium sancti Alexii. Statio quinta domini
(ca in quadragesima

Ad sanctam Mariam in porticu in regione Ri-
pae. Hic est vnus lapis preciosus zaphirus
in quo imago dei et beatae Marie virginis miracu-
lose est impressa temporibus Joannis pape primi et
Iustini patris filii Iustiniani Augusti et Theodorici
Regis Gothorum heretici Italiam opprimen-
tis. Fuit in urbe matrona potentissima Siniaci
consulis et Patricii filia nomine Galla: inter Ro-
manos diuitijs et generositate precipua patrici-
atus dignitate sublimis cognominata Patricia
moribus et vita beata: sic enim temporibus usa est bo-
nis ut legem domini non desereret: et a diuinis nullatenus
declinaret: et quia christo sedula fuisse curauit:

fulgor in se creatoris imaginē et similitudinē prudē
tī circūspectiōe integrā illibatāq; seruauit: ip̄i
et beate Marie imaginē per manus sctōz angel
loz in suo palatio suscipere meruit. Quadā enī
die dum familia circūsedente prāderet supra p
pinatoriū predicta omnipotentis dei benedictē
Marie m̄ris filij imago nimio fulgore apparu
it: cuius īmensa luce p̄pinator verberat⁹: ante
dñam redit: et qđ acciderat territus nuntiauit:
mor **G**alla surgens a mensa venit ad locū et lu
cem qđ vidit: sed imaginē decorā videre nō po
tuit. Habito igit̄ cōsilio multoz p̄cerū comita
ta cōcursu ad Lateranēsem palaciū festinauit:
et pontifici lucis apparitionē religiosa grauita
te narrauit: pijs lachrymis postulās et magnis
precibus vt ad ancillā dñi ip̄e dñs dignaret̄ ve
nire: deo dante reuelante rem nouā plenius co
gitaturus: cuius sanctis precibus venerabilis
pontifex acquiescēs cum ip̄is ep̄is et cardinali
bus et maiorib⁹ ciuitatis ad **G**alle palaciū ve
nit: et ad locū accedēs expāsis brachijs et oculis
leuatis in celū deuotissime intra lucem orauit.
Cūq; adhuc venerabilis papa pater orōnt̄ infu

steret inter brachia sacratissimā suscepit imagi
nē ⁊ eū adorāda circū stātī multitudinī cum la
chrymis timoris ⁊ gaudiū demonstravit: ⁊ quō
brūs Greg. viij. ⁊ secrauit istā ecclesiā que ante
fuit palaciū prenoīate Salle patricia ⁊ de vita
Ceiusd legiūt in certis aliis legēdis.

AD sc̄m̄ Georgiū. In ista ecclesia sunt iste
reliquie. de lacte beate Marie virginis ⁊
de vestimētis ei⁹. verillū. lancea. ⁊ caput sancti
Georgij: qđ prenoīatum sc̄i Georgij caput est
reperitū in vna capsula lr̄is aureis: significātes ill
lud esse p̄ sc̄tissimū presulē zachariam papā pri
mū ⁊ deduci fecit regionē ad velum aureū in ve
nerabilē istā diaconiā cū magna solēnitāte vbi
in honore suo cōsecrata est illa ecclesia p̄noīata: ⁊
plures alie relique. Statio ⁊ titul⁹ est cardinalis
Claudius tyberī⁹ describens pugnatores ciues
Romanos: ⁊ inueniet series decies centena mi
liavcccc. ⁊ cccc. milia qđ adhuc reperit̄ scriptus
ante prenoīatam ecclesiā subtus portugali.

AD sc̄tām Anastasiā. Ecclesia ista est ver
sus palaciū Maius constructa ex oppo
sito ecclesie sancti Georgij. Sunt etiam

reliquie. Statio ⁊ titulus cardinalis.

Ad scām Mariā q̄ ecclia vocat̄ scola gre
ca infra mōtē Auēriū añ prenoiatā eccle
siā posit⁹ est vn⁹ lapis rotūdus ad di
spōitiōnē faciē ⁊ uult⁹ q̄ dicebat̄ bucca verita
tis ad quē hoīes se expurgauerūt: ⁊ tutez suā per
vnā mlierē pdidit. fuit etiā scola scī Augustini.

Ad scām Sabinā. Ista venerabilis eccle
sia vocat̄ ad scām Sabinam de vrbē in
monte Auēntino quā miro opere presby
ter vrbis Petrus illiric⁹ sub papa Celestino: sū
cut pater in litteris aureis scriptis in parte po
steriori ecclesie super portā cipressinam. In isto
loco fuit sedes ap̄lica sicut demōstrat structura
palatii: in quo residens papa Donozius. iij. cur
curia sua Anno dñi. M. cccvi. ordinis pdicatorū
quē sc̄tus Dñicus a predecessore suo papa In
nocentio in concilio Lateranē. impetrauerat
ap̄te ap̄lica cōfirmavit: ⁊ hāc eccliam b̄tō Dñi
co ob specialē familiaritatē ⁊ magne deuotiōis
affectū quē erga eū habuit inhabitandū cū fra
trib⁹ suis cōcessit. Cuius etiā ob ppetuā rei me
moriam calix papalis cū patena ⁊ corpali ⁊ altar

ri ⁊ capelle aplice de alabaſtro in loco iſto reſer
uant. Hic ſunt ſepulta corpa ſctōꝝ: vꝝ ſcē Sabi
ne. ſcti Theodoꝝ. ſcē Alexandri pape. Aſota ad
uentinū primā regionē fuiſſe vrbis. Hic eſt vnꝝ
lapis niger ſuſpēſus de quo iſti vſus habentur
Credidit ozantem iacto contundere ſaxo
Hic ſctm Dñicum hoſtis verſuto ad ipm
Marmoris illeſi confracto monſtrat in eum
Hiſqꝫ fidem prebet ſuſpenſus et iſte molōris
Sunt ꝑplures alie reliquie notabiles ⁊ ſcripte

(Et ſtatio in die cinerum.)
AD ſctm Alexiū in eod monte Auētino eſt
eccleſia q̄ fuit ante domꝝ patris ſcti Ale
xi. hic eſt locus ⁊ gradꝝ vbi ꝑdictus ſctus Ale
xiꝝ ꝑri incognitꝝ. xvij. annos ꝑniam egit vſqꝫ
ad annū incarnationis dñice. cccvii. ſuum tradi
dit in manus ſpūm In loco iſto ſunt indulgen
tie om̄i die. c. annoꝝ ⁊ rotidē quadragene. de vi
ta ⁊ morte legitꝝ plenius in legēda ſua. Hic oſte
ditꝝ in vno tabernaculo vna imago btē vginis
circa quā ponuntꝝ iſta infraſcripta. Hec eſt illa
imago digna btē Marie ſemp vrginis quondꝝ
exiſtēs in eccleſia eiꝝdē btē Marie vrginis in.

ciuitate Edessa: vbi beatus Alexius peregrinus
 degebat: et coram qua semper volebat orare nec
 permittebat. Unde ipsa beatissima imago bis
 miraculose locuta dixit custodi ecclesie: Fac in-
 troire hominem dei id est Alexium qui sedet foras in
 ostio qui dignus est regno celorum. Sub altari mar-
 tiori in choro sanctorum Bonifacii martyris et Ale-
 xii confessoris gloriosa corpora: vt bulla Honorij
 liij. pape patens demonstrat. necnon Vermetis
 martyris: et aliorum sanctorum reliquie sunt quorum
 meritis et intercessionibus ab omnibus malis et

A morbo epidemie liberemur.
 Ad sanctam Priscam et opposito ecclesie san-
 cte Sabine in monte Auentino prima.
 Ubi ab Euandro sacrata est Herculis ara
 Urbis Romane prima superstitio post.
 Ubi structura tot veterum templa puneda deum
 Montis Auentini nunc facta est gloria maior
 Unius veri religione dei
 Precipue tamen ob Prisce nobile templum
 Quod Priscum merito par sibi nomen habet
 Nam Petrus id coluit populos dum sepe doceret
 Dum faceret magno sacreque sepe deo.

Dum quos facinorū fontis deceperat error
Hic melius sacra purificaret aqua
Quod demum multis sese voluentibus annis
Corruit haud vlla subuenienti manu
Summus ac antistes Calixtus tertius ipm
Extulit omne eius restituit decus
Cui simul eterne tribuit dona ampla salutis
Ipsius ne qua parte caret ope

AD sanctū Sabbā. hic est vna fontana cō
ducto in ecclia cuius aqua hoies possūt
gustare seu biberere: et ex ista aqua scā cū
rabant et marie a fluxu sanguis qđ sepe claruit
miraculis. Et est in ista fontana scā de scapula
rio scī abbatis et confessoris Sabbe. Estq; ibi
vna abbatia ordinis scī Benedicti. Itē possunt
videri in loco isto corpa Titī et Vespasiani: ad
quorū sepulchrū scribunt istī sequentes versus.
Conditur hoc tumulo Titus cum Vespasiano
Patre felici sed eminent prospera Titī
Hierusalem premens dñi emulos fremens
Aper de Silua ferus singularis in hostes
Expurgat vineā sabaoth sternēdo laborem
Reddit et congruā vindictam populo nequam

Ad sc̄m Anastasiū: ibi ad tres fontes. In
ista ecclesia ⁊ monasterio habet̄ in eodē
loco in chozo vna bulla scripta q̄ sic inci-
pit. Anno milleno bis cēteno p̄mo. Quarto no-
nas quo xp̄s venit mūdū redemit. Actu diuino
kaleñ. Aprilis. Honorius felix monos dia. sacer-
banc aulā p̄secrauit papaq; dicauit diuuis. Ac-
ter septē cardinales collaterales. Interfuerunt
ad mart̄ris dei honorē. Et tūc astiterūt 7c. Est
hic colūna sup qua bt̄us Paulus ap̄lus decolla-
tus est. In capella ad tres fontes: hic locus

(martyrii sc̄i Pauli Ap̄ostoli.
Ad bt̄am virginē scala celi. Hic est secun-
da capella fundata in toto mūdo ad hon-
norē bt̄e virginis Marie. Et vocat̄ Scala celi su-
per quā bt̄us Bernardus meruit videre scalā ere-
ctā vsq; ad celū. In qua quicūq; celebrāt aut ce-
lebrari faciūt p̄ aīabus existētibus in purgato-
rio meritis eiusd̄ bt̄e virginis: dicte aīe cito liber-
rant̄: et quicq; ibi deuote petiūt sine dubio im-
petrāt: ⁊ sunt ibi plures indulgētie: vt patet in
tabula indulgentiarū. Itē sunt ibi recōdita ossa
decem milium martyrum.

Ad scāz Mariā annūtiatā. Itē anno. M.
cc. pontificat⁹ dñi Honorij pa. iij. anno
v. indiction. viii. mensis Augusti. die. ix.
dedicata est hec ecclia in honorē brē Marie vir
ginis ⁊ oīm sctōz per man⁹ venerabilium Gua
gnini ⁊ Joānis sanguini epōz assistētibus Jo
anne villa magne. Joanne scē Marie de rufille.
Sunt etiā ibi in altari certe ⁊ scripte reliqe per
manus supradictōz recōdite: quaz noīa ponū
tur in vna tabula apud altare. Itē sciendum qd
ibi vbi ista crux est in medio dicte ⁊ scī Sebastii
ani ecclesie posita sunt captiuati isti. x. milium
(martyrum ⁊ militum.

Domine quo vadis. in isto loco qñ ange
lus dei beatū Petrum eripuit de manu
Heronis. Saluator ei obuians: cui Petrus ait.
Domine quo vadis: Et respondens: Vado Ro
(mam iterum crucifigi.

Ad scī Joannē ante portā latinā. ista ec
clesia est pstructa apud istā portā q dice
bat̄ porta latina: ibi adhuc est lac⁹ vbi missus
est sctūs Joānes in oleo feruētissimo. sunt mul
te indulgētie ibi. Est ⁊ statio quadagesime.

AD sc̄m̄ Sirtū ante portā apiam est claustrum mulierū in strata vbi itur ad sc̄m̄ Sebastianū. Statio in quadagesima: ⁊

AD sc̄m̄ Balbinā. Ista ecclesia dicit̄ etiā ad sc̄m̄ saluatorē: cuius imago ostendit̄ supra sūmū altare in chozo vbi sunt sepulta. vii corpora sanctorū: videlicet sc̄ā Sabina. sc̄us Quirinus. ⁊ iste due virgines quibus ista p̄noia/ta imago apparuit. Est etiam ibi statio in quadagesima ⁊ titulus cardinalis. Ista ecclesiam consecrauit sc̄us Gregorius: et concessit septē

AD sc̄m̄ Gregoriū est vna abbatia. Gregorius ep̄s seruus seruorū dei: sicut continet̄ in priuilegio: qui anno secūdo sua p̄sularatus ꝛc. Collecta cardinaliū ep̄orū ⁊ ceterorū Romane ecclesie multitudine ecclesiam istā quaz ad honore sc̄i Andree apli in dioscauri cōstruerat in qua rudimēta ⁊ sc̄itatis suscepit̄ incrementa eo q̄ detulit put ei? aīa desiderabat cōsecrauit Quā ecclesiam etiā plenarie dotauit ⁊ priuilegiis ap̄licis p̄munīuit: cōsecratione vero perfecta

fletis ad terrā genub⁹ se deo humili supplicati
one p̄sternēs p̄ces fundit ad dñm dicens. Dñe
Jesu xp̄e fili dei viui qui dixisti apl̄is: ⁊ p̄ ap̄los
vniuersis fidelib⁹ xp̄ianis quodcūq; petieritis
patrē in noīe meo dabit vobis: peto ab oīpoten
tia maiestatis tue: q̄tenus quicūq; deinceps in
huius ecclesie circuitu elegerit sepulturā: dum
modo fidē xp̄ianā teneat imp̄petuū eterne dam
natiōis nō sit incēdīs mancipādus: s; ad eter
ne vite gaudia sublimādus. Oīone h̄o cōpleta
apparuit angl̄s dñi dicēs. Gregori exaudita est
oīo tua. Hic est brachium br̄i Gregorij pape p̄f
Cm̄i: ⁊ crus sc̄i Pantbaleonis.

AD sc̄m Joannē ⁊ Paulū in Celiomonte
hic requiescūt corpa sc̄oz Joānis ⁊ Pau
li. Circa ista loca sc̄ā ponit̄ vna bulla sculpta
que dicit de reconditiōe istorum sanctorum p̄e
nominatorum.

Presbyter ecclesie Romane rite Joannes
hic animi voto dona vouendo dedit
Martyribus xp̄i Paulo pariterq; Joanni
Passio quo sedē contulit esse pares
¶ Statio: ⁊ titulus cardinalis.

Ad sc̄m̄ Stephanū in Celioniōte est eccle-
sia structure rotunde: ecclesiā hanc pro-
thomartyris Stephani diuāte collapsā
Nicola⁹ .v. pontifex maximus eo integro restau-
rauit: ibi sunt fratres ordinis sancti Pauli pri-
mi heremite: de cuius vita ⁊ obitu hic infra scri-
pta metra potes legere.

Obitus ⁊ vite primi tempus heremite
Ut breuiter hec inspice metra solerte
Anno centesimo ⁊ septuagesimo primo
Post incarnatum xpm de virgine natum
Lebalde gemitus: Paulus heremita primus
Dic sextumdecimū cum peruenisset ad annum
Mundum reliquit heremiq; secreta petiuit
Cui ter dens cum septem insuper annis
Palma dedit victum corporis pariter ⁊ amictū
Celitus hinc manna pastus annis sexaginta
Domino mittente quotidie ceruoq; ferente
Post hoc ducētos octuaginta sex quoq; annis
Patris eterui filij de virgine nati
Anno centesimo decimoq; vite sue terno
Paulus de mundo chorus septem letabundo
Ciuum sanctorum obiit ad regna celorum

Anno xpo dñi. Mcccl. trāstat? de Cōstātinopo
li in venetias. Anno. Mccclxxx. trāstat? est de
Venetijs ad vngariā. Statio: titul? cardinalis

A D scām Mariā in nauicula in eod celio
mōte s̄ dicto. Hic ponit̄ vna nauis lapī
dea in signū miracū qñ introituz ecclesie

(Statio in. cl. ⁊ titul? cardinal est.

A D scām Mariā impatricē: hic est imago
brē virginis que etiaz allocuta est beato

Celestino pape dicēdo quare ampli? nō salutes

me cū semp imaginē meā p̄tereūdo salutes: scū s̄

Celestin? geniculādo orauit ⁊ petiuit veniā co-

ram p̄noīata imagine ⁊ p̄cessit post hoc oībus

geniculādo orātib? tria p̄ n̄ ⁊ tot Ave maria

bona intētiōne ⁊ p̄posito bono quotiēs totiēs

(fecerint. xv. annoꝝ indulgentiaz

A D scām Petrū ⁊ Marcellinū anno natiui-

tatis dñi. Mccclvi. indiction. iiii. die. x.

mensis Aprilis Alexāder cōsecrauit hāc ecclesi-

am sc̄tōꝝ Petri ⁊ Marcellini ⁊ vtrunq; altare ⁊

reposuit in maiore altari: de reliquijs p̄noīato-

rū sc̄tōꝝ ⁊ p̄limoꝝ sc̄tōꝝ quorum noīa bene legi
possunt in sculptura apud hostiū ecclesie. Coni-

cessit ipsi ecclesie a dicta die consecrationis usque
ad octauam singulis annis indulgentiam triu ann/
noy et triu quadragenay. Et deinde transtulle
dictam indulgentiam de dicta die in feriam scdam
post dñicam scdaz qdragesime: qua die addidit
indulgentiam vnus anni et xl. diey. Titulus car/
dinalis. Statio in. xl. est.

AD quattuor coronatos beatus Leo. iiii. pa
pa sub maiori altari recondens collocauit
corpa scorum martyrum Claudij. Nicostini. Simphro
nii et plurimorum scorum nomina sculpta sunt circa pre
notatum altare: et etiam aliorum corpora scorum quorum
nomina deo cognita sunt. In eodem anno incarnationis
dñi nri Jesu xpi. M. cxi. Indiction. iiii. quinta idus
Maii dñs papa Pascalis. ij. pontificatus sui an/
no iussit cauare sub altari quod prius combustum et con
fractum fuerat: et inuenit duas conchas. Unam
porphireticam: et aliam ex compromisso: in quibus
erant supradictorum sacra corpora sanctorum. In
tertia vero die iussit undique munire conchas et
desuper altare renouare ad memoriam et honorem
sanctorum et laudem dñi nri Jesu xpi. Statio: ti
tulus et sedes Cardinalis.

Ad sc̄m Clementē est claustrū fratrum ordi
nis sc̄i Ambrosij. Sub altari maiori re/
quiescit corpus sc̄tissimi Clementis pape
et martiris: qđ translātū fuit de ciuitate Cerio
na trāspōtū maris in hanc urbē p xp̄ianissimuz
et clemētissimū Justinianū impatorē: et hic mul
toꝝ alioꝝ sc̄toꝝ sunt relique et multe indulgētie
cōcesse p̄ sūmos pōtīfices maxime p̄ sc̄tissimum
Gelasiū papā quorū die illuc veniētibꝫ. xl. annoz
et totidē q̄dragenas veniā suoz indulsit pecca
minū de grā sp̄ali. et in. xl. duplicant̄. Itē fe. re.
dñs Alexander papa. iij. ad honorē sc̄i Ignatij
martiris: cuius corpꝫ in prenōiato altari requi
escit: per suū priuilegiū concessit et largitus est
tertiā partē oīm pctōꝝ. Statio: titulus cardina
lis. Itē habet̄ in serie pōtīficū Romanoz qꝫ Jo
annes Theotonicus post Leonē sedit annis. ij
mensibꝫ. v. diebꝫ. iij. vacauit sedes mense vna:
vt asserit̄ femina fuit et iuuenili h̄itu ab amasio
suo Arbenis ducta in diuersis sc̄ijs tm̄ profecit
vt Rome tandē legeret trienniū: et magnos ma
gistros disciplos h̄ret: nec aliqs sibi par ibidez
inueniret̄: magne itaqꝫ sc̄ie et opiniōis existens

in papā cōcorditer eligit̄: s; in papatu p̄ famili
arē imp̄gnat̄: vez t̄ps pt̄is ignorās: de sctō Pe
tro in lateanū tēdēs angustiata pepit inter Co
liseū ⁊ sc̄m Clemenē ⁊ ibid̄ vt d̄r mortua fuit: hāc
viā q̄n papa obliquat d̄r a plerisq; q̄ p̄pter det
estationē fct̄i hoc fiat. nec ponit̄ in cathologo
pōt̄i. p̄pter m̄lieꝝ serū q̄tū ad hāc difformitatē

A Discā Mariā nouā. ista ecc̄ia cōtigua
templo q̄d d̄r eternitatis. In natiuitate
xp̄i m̄lta mirac̄a apparuerunt. tēplm̄ pa
es Rome p̄structū: vt dicit Innocen. iij. p̄pter
pacē q̄. xij. annis rome fuit: q̄d appollo rome cō
sultus r̄ndit nō casuz donec x̄go pareret: fun
dit? ea nocte corruit. Itē in dicta ecc̄ia est vna
imago bt̄e v̄ginis in vno tabernac̄o quā bt̄us
Lucas. iij. discip̄ls xp̄i dep̄inxit in Troade gre
cie quā angl̄s de frāga panis secū romā d̄tulit
In supradictā ecc̄iaz q̄ tpe Honorij. iij. tota per
incēdia cōsumpta dispositōi isti? imaginis nul
la lesio sc̄a fuit. Sūt in p̄noīata ecc̄ia reliq̄e: v; 3
de fragm̄tis q̄n d̄ns nr̄ Iesus xp̄s cibauit. v. m̄
lia hoīm de. v. panib; ordeaceis. Sūt ibi infra
altare in choro sepulta corpa sctōrum. sancti

Nem asij. Tribunij p̄is sc̄i Iustini sc̄i Simpho
niani. sc̄i Olĩmphi. sc̄i Exemperij. sc̄e Lucille et
m̄lte reliqe adducte d̄ cimiterio sc̄i Colixti. Est
ibi sepulta q̄daz d̄na Romana nobilis nomine
fr̄acisca deo deuota cui? sep̄tura est c̄cellata
ferro ⁊ deaurata q̄ vsq; hec n̄ est canonizata: ⁊
nomen eius in libro vite. Titulus cardinalis.

Ad sc̄am Cosm̄a ⁊ Damianũ. In ista ec/
clesia ponuntur infra scripta metra arte
musaica superius in pariete.

Aula dei claris radiat speciosa metalli
In qua plus fidei lux preciosa micat
Martyribus medicis populo spes certa salutis
Venit ⁊ ex sacro creuit honore locus
Obtulit hec domino felix antistes dignum
Manus ⁊ ethera viuat in aere poli
Quicũq; visitauerit istã venerabilẽ sc̄õz marti
rũ Cosme ⁊ Damiani eccliaz hz oĩ die. M. ānos
de indulgẽtia posita a Greg. pa. primo: et ipse
btũs Greg. cõsecrauit altare mai? isti? ecclesie
et posuit sub illo altari corpa sc̄õz martyrum
Cosme ⁊ Damiani ⁊ plurimoz corpa sc̄õz quozũ
noia habent in vna tabula circa p̄dictũ altare

A Discam Mariā libera nos a penis infer-
ni. scūs Siluester Ro. pōtifer a quo Con-
stantin⁹ impator a lepra liberat⁹ ⁊ bap-
tat⁹ cōsecrauit hunc locū q̄ capella btē Xḡis vo-
cat⁹ libera nos a penis inferni: ad quē locū om̄i-
bus ⁊ singlis veniētib⁹ et elemosinā largiētib⁹
vere penitētib⁹ et cōfessis. xi. milia annis de in-
dulgetia cōcessit: ibiq; draconē ligatū subtr⁹ ter-
rā p. c. ⁊ l. passus cui⁹ vlulat⁹ ⁊ fremit⁹ p̄ astan-

A tes sepe ⁊ sepi⁹ audiunt⁹ posuit ⁊ locauit
Discam Mariā de cōsolatiōe est imago
btē Marie Xḡis q̄ ml̄ta fecit miracula et
est in ead ecclia plenaria remissio om̄i pctōꝝ in
die dñica sctā mēsis Junij a primis vespis vsq;
ad scōas, vespas a papa Sixto. iiii. concessas.

A Discam Mariā de grā. hic ē vnū hospiti-
tale vbi quotidie fiūt elemosine ifirmis
⁊ egrotātib⁹ per societatem Romanorū.

A D carceres beatī Petri aplī retro capito-
liū. In hac venerabili ecclesia cōcessa est
a summis pōtificib⁹ vere penitentib⁹ et
cōfessis visitātib⁹ dictā ecclesiam ac largienti-
bus suas elemosinas quotidie tertie partis re-

missio oim peccatorum: et .cc. annorum indulgentiarum
Necnon voluerunt dei summi pontifices dictam in-
dulgentiā in diebus festiuis duplicari. Item in dicta
ecclesia est fons qui miraculose apparuit quando beati apostoli
Petrus et Paulus stabant in dicto loco incarcerationis:
de cuius fonte aqua baptizati sunt per manus dictorum
apostolorum sanctus Procellus et sanctus Martinianus
qui custodiebant in carcere dictos apostolos. corpora
vero dictorum martyrum sepulta sunt in dicta ecclesia.

Ad sanctum Adrianum retro capitulum et prope an-
no domini .M. ccc. viiij. pontificatus domini Gregorii
pape anno .i. indictionis .i. mense Januarii
die .xviiij. inuenta sunt corpora beatorum martyrum Ma-
rii et Marthe et relique sancti Adriani sub maiori al-
tari: et corpora sanctorum trium puerorum in absidie supra
columna recodita per magistrum Pelagium episcopum Albi-
nensem et dominum Stephanum eiusdem ecclesie diaconum
cardinalē cum clericis ipsius ecclesie: videlicet presbytero
Bartholomeo: presbitero Paulo diacono romano
nomina plurimorum episcoporum subdiaconorum et clericorum et
reliquiarum patet in vna sculptura in choro istius
ecclesie. Item ad supplicationem dicti domini Stephani
cardinalis presbiteri Pauli et Oliverii dominus Grego-

xl. papa hanc ecclesiã dedicauit. Actum die me

A (se indictione vt sup: a.
D sc̃m Marcũ in regiõẽ pinee sunt mltẽ
venerabiles reliquie q̃ festiuis dieb? po/
nunt sup altare i vna capsula quaz noia parẽt
i vna cedula circa ipaz capsulã vt vnusq; de/
uotus legere possit. quaz eccliam Paul? pa. ij. a
fundamto renouauit: maxisq; indulgẽtijs eam
dotauit: v; oēs r̃ singuli qui eand ecclesiã in oc/
taua sc̃ssimĩ corpis dñi nr̃i Jesu xp̃i: r̃ in Epi/
p̃dania dñi a. i. vespis vsq; ad. ij. vespas inclusi/
ue. Etiaz qui a feria. ij. maioris ebdomade sc̃te
nuncupate prime secutura vsq; ad feriã tertã
resurrectiõis dñice imediate sequente trib? con/
tinuis aut interpellatis diebus saltem semel in
die psonaliter r̃ deuote visitauerit annuatĩ. Et
pro sp̃ualib? ac tpalib? ipius ecclie ornamentis
hmoĩ man? porerit adiutrices oĩm suoz pec/
catoz plenariã remissionẽ r̃ indulgẽtiã psequant̃.

A D sc̃os aplos in regiõẽ colũne. hec est ve/
nerabilis ecclia in honore. xij. aploz p̃u/
mo a Constãtino fundata: r̃ postmodũ
ab hereticis fuit destructa. Pelagi? r̃ Joannes

summi ponti. eã in gradũ p̄stĩnũ restaurantes
multoz scõz corpib⁹ ac indulgētis exornarũt
corpibus ap̄loz philippi et Jacobi iunioris in
altare maiori recõditis in dextera p̄te Eugenie
xginis ⁊ alioz martyꝝ corpa. In sinistra vero
corp⁹ Sabini martiris. colobiũ b̄i Thome ap̄li
altaria sacra fuãt pedẽ philippi. brachiũ sc̄i Ja
cobi zebedei. costã Lauren. spatulã ⁊ brachium
sc̄i Blasij. b̄toz ap̄loz martyꝝ sup̄ap̄osita fene
stra reponit sp̄ in. vi. feria. iiii. tpm. ⁊ v. fe. dñica
in albis: ac in dñica qua cantatur Canite tuba
Statio etiã in ea p̄ma kal. maij: ⁊ i sup̄radictoz
scõz solēnitatib⁹ remissionib⁹ a p̄tificib⁹ Ro
manis cõcessis satis dinoscit̄ p̄munita. Statio

(in. xl. Sedes ⁊ titulus Cardinalis

AD scam Mariã inuolatã in regiõe Tre
gi. in ista ecclia est oratoriuꝝ in quo bea
tus Lucas depinxit quatuor imagines xginis
gloriose vnã ad sui deuotõz in eo statu quo bea
tus Lucas habuit notitiã ip̄i⁹ xginis b̄ndicte.
ideo eũ ãnulo in digito depinxit: q̄ manet vsq̄
in hodiernũ diẽ in dcõ oratorio. Et qz mltã mi
racula beata virgo Ma. in dicta imagine opera

bat xpiani ad eā cōfluentes ad dictā ecclesiā ve-
niebāt ⁊ refecti grā: leti ad ppria reuertebant̃.
Uocabat̃ aut̃ oratoriū scī Pauli ⁊ Luce.

AD scm̃ Marcellū in regiōe Tregi. in ista
ecclesia est monasteriū seruoꝝ btē virgi-
nis. Est in ista ecclia vna sepultura por-
phiretica: in q̃ recōdita sunt corpa scōꝝ vginū
⁊ martyꝝ digne ⁊ merite: ⁊ brachiū scī Mathei
apli ⁊ euangeliste: que oīa tpe sc̃tissimi dñi nr̃i
pape Calixti. iij. aplico romano visa sunt. Hic ē
sepulta sc̃ta felicitas cū. viij. filijs. Statio: titul⁹

(cardinalis ⁊ sedes est.
AD scm̃ Siluestrū i regiōe colūna requie-
scūt corpa scōꝝ ⁊ sc̃tāꝝ quoꝝ notitia na-
ta: itioꝝ pz in vna sculptura lōga. oñdit̃ in ista
ecclia caput scī Joānis bap. relique scī Laurētiij
vna pecta de cappa scī Frācis̃ci: ⁊ plures alie reli-
quie in die scī Jo. bap. ⁊ scī Siluestri: quarum

(oim̃ noīa in ostēfione reuelant̃.
AD scm̃ Laurēti. i lucina i regiōe Campi
martis anno incar. do. Mccxvi. pō. dñi
Celestini. iij. pa. āno ei⁹. vi. indiction. xiiij. men-
sis Maij dedicata fuit hec ecclia p man⁹ eiusd̃

Celestini cū quo interfuerūt archiep̄i Eboracens̄
ac Cerētineñ Sipōtin⁹ ep̄s Albanen̄. Octavia-
nus ostien̄. Petrus portuen̄. Joānes viterbien̄.
Nicola⁹ timphonien̄. ⁊c. ⁊ tota curia cardinaliū
presidēte huic ecclie Cinthio cardinali. sc̄a aut̄
est hec dedicatio ad honorē dei ⁊ bti Laurentij
martyris cū deuotiōe totius ppli romani et ad
sacentiū pplōꝝ cū tāta solēnitate ⁊ gloria: q̄ta
hacten⁹ nec recognita nec visa fuit. De sunt re-
liquie q̄ recōdite sunt sub altari maiori. due am-
ple cū adipe ⁊ sanguie sc̄i Lauren. ⁊ vas plenuꝝ
de cremata carne sc̄i Lauren. gausape quo an-
gelus terfit corp⁹ ei⁹. Craticula sup qua assat⁹
fuit sc̄us Laurētius. Et corpa btōꝝ martyrum
Alexādrī pape Euetij Theodoli Seuerine Pō-
tiani Eusebij Vincentij ⁊ Peregrini Gordiani
noīa plurimōꝝ sanctorūz reliquie in dextra pte
Cbori patet litteris sculptis.

AD sc̄m Triphonem est ecclesia contigua
ecclesie sc̄i Augustini. Estq̄ statio ibi in
Cquadragesima ⁊ indulgentia.

AD sc̄m Augustinū in regiōe Campi mar-
tis est vna ecclesia noua nūc a fundamē-

tis pulchre erecta et constructa. hic est sepultura
scē Monice. Estq; caput scē Monice et scē Rufi-
fine: hic est principalior imago iter oēs quas scūs
Lucas depinxit quā semp quocūq; ierat secum
portauit. Et repta est in sepultura scī Luce cir-
ca caput eius. Et vocat̃ scā Maria virgo virgi-
nū et mater oīm. Etiā per totā urbē Romanam
claruit miraculis tpe Innocenti; pape. viij. An-
no dñi nrī Jesu xpī. M. cccc. lxxxv.

Ad scm Appollinarē reqescūt corpa scōꝝ
martyrum Eustrati; Aardari; Eugeni;
Orestis et Aurēti; sub altari maiori. Sta-

ctio in .xl. sedes cardinalis.
Ad scām Mariā de populo ad portā flā-
mineā: illud nomē venit isto mō et ortus
habet vt pz et ifrascriptis. Tpe pape pascalis
vbi nūc altare mai⁹ est erat quedā arbor nucis
alias arbores in altitudine pcellens: in qua de-
mones corp⁹ Feronis custodiētes latitabāt: q
oēs trāseūtes p portā istā pnoiatā flamineā
trucidabāt penit⁹ suffocabāt. Audiens aut hoc
sanctissimus predictus pa. pascalis omni pplo
indixit ieiuniū. Etenī clero in oīone persistens

deuote supplicādo vt deus ⁊ btā Maria Xgo dī/
gnaret pp̄m romanū a tā inbūanīssima et ter/
ribili peste liberare: ac cui placerēt qđ faciēduz
mīficorditer relaxarēt: cui tertia nocte apparu
it btā Xgo bis alloquēs verbis dicens. Pascale
surge egredere ad locum qui flammīnea porta
vocat̄ iuxta quā nucis arborē repies alias arbo
res lōgitudine p̄cedētē: quā p̄cidere facias ⁊ pe
nit̄ eradicare ⁊ i eod̄ loco meo noīe facias eccle
siā fabricari. Qui cū euigilasset: statī ad dictuz
locū accessit ⁊ gregata mltitudine pp̄li ac cleri
⁊ platorū p̄cessionaliter ⁊ dictā arborē p̄cepit in
cidi atq; radicīt̄ eradici. mox vt eradicata ex
stitit vbi ip̄e manib; pp̄riis altare fundauit: et
postmodū in sui p̄secratiōe certis reliq;is īsigni
uit ⁊ mīficorditer īdulgētias pmulgauit. in cu
ius cōsecratiōe oīb; deuote accidētibus ⁊ suas
elemosinas largiētib; iux; suoz viriū possibili
tatē: supradict; pa. pascalis cōcessit a feria. vi.
post tertiā dñicā quatragelime vsq; ad octauas
pasce pro quolib; die mille ānos ⁊ totidē q̄dra
genas ob reuerētiam Xginis gloriose quam Si
ctus papa. iiii. de nouo fundamento renouauit

eāq; maris indulgētis dotauit: v; oēs ⁊ singlī
qui eandē ecclesiā i natiuitatis: purificationē: an
nuntiatioē: visitatioē: ⁊ assūptioē Marie vgi
nis festiuitatib; a p̄mis vesp̄is vsq; ad .ij. vesp̄e
ras singulis earundē festiuitatib; dieb;. Et q̄li
bet die sabbati singulaꝝ ebdomadaꝝ .xl. plena
riā oīm suoz pctōꝝ remissionē ⁊ veniā psequā
tur. in eadē ho ecclia sūt q̄plures venerabilissi
me reliq;e quoz noīa nimis lōgū esset enarrare.

A scām Bibianam loc; q; vocabat̄ anti
quo tpe vsipileati: moderno tpe mona
steriū scē Bibiane. Itē anno a natiui. dñi
M. Honorii; pa. iij. vij. anno pōtificat; sui mēse
Martij. vi. feria. añ dñicā de passiōe cū magna
solēnitate ecclesiā hāc i honore btē Bibiane vir
ginis ⁊ martyris cōsecrauit remissionē triū an
noz ⁊ triū q̄dragenaz a die cōsecratioē quā .iij.
die añ ip̄am dñicā de passiōe statuit celeb; adā
vsq; ad octauā ip̄ius ānuatim singlis dieb; ad
eā deuote veniētib; idulgēdo. in loco isto plan
tauit scā Bibiana vnā herbā q; puluerizata ho
mines a morbo curant̄ caduco. quō suscipiēd;
est iste puluis ponit̄ in scriptis. fuerūt i isto lo

co sepelita. v. milia corpora scōꝝ martiꝝ absq; par
uulis ⁊ mulierib⁹: ⁊ ibid est indulgētia maxima
vt in Croniciis veraciter enarrat. Sūt ⁊ etiā sex
centoz milia annoꝝ indulgentiaz in festo oīm

(sanctoz. Statio in q̄dragesima.

AD sc̄m Eusebiū est monasterium in quo
sunt. vii. M. dccc. ⁊. liii. q̄dragene ⁊e in
dulgētie cōcesse oibus visitātib⁹ manus por
rigentib⁹. noīa multoz sc̄toꝝ quozū corpora sunt
in ista ecclia sc̄i Eusebiꝝ recōdita possunt ī vnā
tabula scripta fm ordinem legi. Statio: titulus

(cardinalis.

AD sc̄m Matheū in via vbi p̄greditur de
sancto Joanne in Laterano ad ecclesiaz
sc̄e Marie maioris: ibi sunt. M. anni indulgēti
arū ⁊ totid q̄dragene ⁊ remissio septime partis
oīm pctōꝝ: quas confirmauit papa Donozius:

(Alexander ⁊ Innocentius.

AD sc̄m Julianum ex opposito ecclesie sc̄i
Eusebiꝝ: hic p̄pe vident̄ adhuc ab anti
quo idoloꝝ imagines posite. Sunt in ecclia p̄e
noīata sc̄i Juliani fr̄es carmelitaz. Notādum
est q̄ ibi fit vna aqua b̄ndicta cū reliquijs sc̄oꝝ

Juliani et Alberti que curat oēs febricitātes. etiam alias infirmitates qui ieiuni sumūt cum tribus p̄r nr̄. et totid̄ Ave maria: ad laudē oīpotētis dei: gl̄iose v̄ginis Marie et sc̄ōr̄ Juliani et Alberti: vel vnā missam ad honozē p̄noīati sc̄i Alberti legāt vel legi faciāt: cuius festiuitates

A (sunt septima die Augusti.)
D̄ sc̄m Vitū ad Macellos. in ista ecclia est vnus lapis marmoreus ferreo cancello circūdatus: sup̄ quo trucidata seu interfecta sunt vltra milia corpora sc̄ōr̄ martyꝝ. Habeturq̄ in p̄dicta ecclia. vij. milia annoz̄ et totidē q̄dragene. Itē in supradicta ecclia habet talis gr̄a p̄merita sc̄ōr̄ martyꝝ Viti et modesti et Crescētie: q̄ quicunq̄ fuisset lesus ab aliquo cani rapido vel rabioso: vel a quouis alio aīali cū pane tincto in oleo sancti Viti demū cōmestī a patiente

A (liberatur.)
D̄ sc̄am Bracedem: t̄p̄ibus sanctissimi ac beatissimi ap̄lici d̄ni Pascalis pape introducta sunt venerāda sc̄ōr̄ corpora in hāc sc̄am et venerabilē basilicā br̄e xp̄i v̄ginis Bracedis: q̄ predictus pontifex diruta et cimiteriū seu corpora

iacetia auferēs sub altari summo pprijs mani-
bus collocavit in mēse Julij die .xx. indictionē .x.
In capella libera nos a penis inferni ⁊ oritur pa-
radisi est colūna in qua ligatus fuit dñs n̄r Je-
sus xp̄s in passiōe sua: ⁊ sup dcā colūna sūt cor-
pora scōꝝ martꝝꝝ Valētini ⁊ Zenonis: ⁊ in me-
dio capelle sub lapide rotūdo sūt corpa .xl. mar-
tꝝꝝ: ⁊ in sinistra manu sup quē posita est plum-
bū cū quo colūna fuit mutata quē mulieres tā-
gūt ex quo mulieres nō p̄nt intrare capellā: sub
illo lapide sunt sepulti .xi. sūmi pōtīfices: ⁊ sunt
indulgētie quotidie .xij. M. annoꝝ ⁊ totidē qua-
dragenarꝝ: ⁊ tertie ptis remissio oīm pctōꝝ. In
medio ecclie vbi ferrū circūdat lapidē rotūdum
sub illo lapide d̄r esse sanguis scōꝝ martꝝꝝ quē
brā Braxedis cū quadā spōgia colligēs in buc-
puteū lapido rotūdo cōclusus infundebat: ⁊ ml-
ta scōꝝ corpa in xp̄o zelavit per quoz merita cō-
cedat nobis deus celoz regna. Itē in hac supra-
dicta venerabili ecclia seu capella est altare su-
per quo pascalis papa p̄dictus celebravit q̄noz
missas pro quadā aīa defuncta. quibus finitīs
visibiliter vidit illā deferre btām vīginē ī gre-

mīo omnipotētis dei: vt euīdēter patet in parie
te dicte capelle supra fenestrā ferreas: quo viso
miraclo anctē aplica dimisit q̄ si quis celebrari
fecerit extrahat vnā aīam de purgatorio.

AD sc̄m Martinū in Montib⁹ r̄pibus do
mini Sergij pape iunioris in sacro altar
ri beati Siluestri p̄sulis: ⁊ beati Mart
tini cū beatissimo Fabiano ⁊ Stephano ⁊ Soti
tere martyrīb⁹ ac summis p̄tificib⁹ insimulq̄
Asterio cum sanctissima filia eius sanctoq̄ Ci
riaco ⁊c. De sanctorum pluribus habet̄ sculpra
in marmore ad dextram partem chozi summi al
taris istius nomīate ecclesie inclite. Item isti se
quentes versus sunt scripti litteris aureis siue
opere musaico triplici circulo in circuitu pariet
tis supra summum altare istius ecclesie.
Sergius hanc cepit p̄sul quaz cernitis aulam
Romane sedes diuino tactus amore
Cenobium sacrum statuit monachosq̄ locauit
Regina quib⁹ martin⁹ ouans siluester ⁊ almus
Qui moriens nullum potui conferre decorem
Perficit solers melius q̄ ante manebat
Qui dño assiduas valeant persoluere laudes

Præfulgent gaudentq; sicq; cum xp̄o
Sed mox papa Leo quartus vt culmina sumpsit
Atq; pie totam picturam ornauit honeste
Talibus vt donis quorū tpe meritis
Hec tempora dicata coruscant

AD sc̄m Ciriacū retro termas ē vna ecclia
nūc ruīnata vbi quondā erat statio ⁊ idul
gētie: q̄ oīa tpe Sixti pape. iiii. translata
sunt in ecclesiā sc̄i Quirici apud turrim militie.
Instaurata videlicet Quiritus cum matre Julita
Que fuerunt longa diruta templa die
Principe sub Sixto delubris nulla vetustas
Hic reficit pontes menia templa vias
Sunt sub altari maiori recōdite reliquie de plu
ribus martyribus: ⁊ quorū noīa habentur scri

(ta apud predictum altare.
AD sc̄am Susannā apud termas ibi sunt se
pulti sc̄a Susanna ⁊ eius p̄r. Est ibi clau
strū ordīs sc̄i Augustini. Statio titul⁹ Cardī.

AD sc̄am Potētianā. in ista ecclia sc̄e po
tētiane sororis sc̄e Braxedis requiescunt
vltra tria milia corpa sc̄orū martirū in cimī
terio Pristille: ⁊ papa Simplicius consecrauit hanc

eccliam: cōcessit p: o quolibz corpe deuote cā vi
 sitatibz indulgētijs vni? anni 7 vnam q̄drage
 nā 7 tertie partis p̄cōz remissioz: pa. Celestin?
 Bonifaci?: Clemēs: Gregori?: Urban?: Elleran:
 der: qlibet istoz cōcessit: q̄ om̄i die ponunt scri
 pte in vna tabula 7 legi plenius p̄nt. Itē in pri
 ma capella hui? ecclesie retro summū altare ver
 sus meridiē celebrauit scūs Petrus primā suaz
 missam: 7 i maiori capella versus meridiē est pu
 teus in quo recōdit? est sanguis trium milium
 martyrz: 7 in ea capella vocata scī pastoris: qui
 dā sacerdos missam celebrās in festinatōe dia
 boli agitatus in eleuatōe scā dubitabat ibi esse
 verū corpus xpī: 7 statī hostia ab altari super la
 pidē mormozeū cecidit: sacerdos vidēs miracu
 lū pauit 7 manibz marī ma cū reuerētia hostias
 suscepit que ibi supra lapidē sue magnitudinis
 reliquit miraculose signū qđ adhuc vsqz tps vi
 det vbi est parua craticula: et ex hoc miraculo
 sacerdos credidit qđ antea dubitabat. Titul?

(7 sedes Cardinalis.

AD scām Indolā est claustrz mulierum in
 qđ raro intrāt peregrini et alij homines

Ad sc̄m Vitalem est vna ecclia per pa. Si
rtū. iiii. pon. mar. restaurata tpe suo an
no Jubilei. Est statio: titulus Cardinal

Ad sc̄m Laurētiū palisperne intra palatia
Decij imperatoris. ista ecclia est cōstructa
hic ē loc⁹ martij vbi assat⁹ ē brūs lau
ren. sepulturaq; existit btē Brigide q̄ fuit regīa
regni Suetie: ibi in p̄noīata ecclia sc̄i Laurētij
plures reliq; oñdunt. i. feria q̄nta q̄dragesime
quoz noīa habent in vna tabla scripta. vna ps
craticle. vnū brachiū sc̄i Lauren. Itē in vno ca
stallo carbones certi q̄ clare ⁊ lucide videri p̄nt
quib⁹ assat⁹ est brūs Lauren. etiā ossa eiusdē

Ad sc̄m Eufemiā. ista ecclia est in medio
istaz eccliaz sc̄e Potētiane ⁊ sc̄i Petri
ad vinclā inferi⁹ in strata vbi it̄ ad mariā ma
iozē est claustrū m̄hez q̄ p̄noīata sc̄a Eufemiā
p̄iecta fuit in puteū in quo serpentes ⁊ scorpio
nes erāt a quibus gr̄a xp̄i illesa exiuit.

Ad sc̄m Laurētiū in carcere in eadē strata
qua p̄noīata ecclia sc̄e Eufemie est p̄pe.
Dicit̄ etiā ad sc̄m Laurentium ad fontes. Est

etiam claustrū monialiū. Ibiq; scūs Laurētius
scm̄ Ipolitum ⁊ Lucillum baptizauit ⁊ eos fu-

Ad scm̄ Petrū ad vincla in monte: hic est
cardiñ. titul⁹ ⁊ sedes. De reliq; isti⁹ ec-
clesie ⁊ indulgētis ifrascripta metra exponunt

Hoc dñi templū Petrus fuit ante dicatum
Tertius antistes Sixtus sacrauerat olim
Ciuili bello destructum post fuit ipsum
Endoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rursus sacrauit papa beatus
Corpora sanctorū condens ibi machabeorum
Apposuit petri preciosi vinculi ferri
Illustris mulier que detulit ab Hierusalem
Et quibus est Petrus Hieronis tpe vincus
Augusti mensis celebrantur festa kalendis
Quiq; huc accesserint lauātur crimina cuncta
Itē de his ⁊ plumib⁹ reliq; ponitur pulchre in
tabula vbi pleni⁹ quisq; potest intelligere

Ad scām Mariā ara celi ppe capitolii in
mōte q dicebat̄ Tarpei⁹ mons vbi ascē-
dit̄ per gradus. c. ⁊. xx. vbi nunc illa ec-
clesia est fuit Palatium Octauiani: cui Sibilla

quem Romani vt deū adozare volebāt. Círculū
aureū circa solē oñdit: 7 in eo vīginē puerū ge/
stantē in gremio dicens: Hic maior te est. Post
cōstruxit ibi vnū altare 7 vocauit ara celi. obla/
tionē fecit et adozauit vnigenitū dei filium. Ad
istō altare ponunt̄ isti vsus sculpti ī medio du/
arū colūnarū marmorearū: Luminis hāc almam
matris qui scandis ad aulā. Cunctarū pzīmaq;
fuit orbe sita. Arēs qđ cesar tūc struxit Octauī
anus. Hanc aram celi sacra cuz proles pater ei.
Sunt in ista ecclīa infra scripte reliqe. Est ibi se/
pulchrū scē Helene que fuit mī Cōstantini. Hic
sepultus est scūs Habūdus. scūs Artemius. san/
ctus Habūdanti⁹. ibi est vna imago btē Marie
vīrgīs quā scūs Lucas depinxit in ea dispōne
7 forma dū stetit ad crucem dñi nri Jesu xpī: de
cui⁹ virtute pōt legi in vna tabula posita circa
istā imaginē miracula mltā. Itē ad choꝝ ē vn⁹ la/
pis vbi parua cācella rotūdus positus: de quo
lege istos vsus. Xpīcole cuncti deuota mente te
nere. Tpe Gregorij sculptus est lapis iste. An/
gelicis pedibus ex bonitate Jesu. Sunt in ista
ecclesia fratres ordinis scī francisci.

AD scōs angelos in regiōe scī Angli ibi se-
pult⁹ est scūs Simphoriosus cū suis so-
cijs: ibi sunt etiā reliquie que ponuntur
in dieb⁹ festinis: qui romane vrbis est Senator

A omī anno offert huic ecclie vnū calicem.
AD scām Mariā sup Mineruaz in regiōe
Pinee. in ista ecclia sunt frēs ordinis scī
Dñici. Hoīs istius ecclie ratio patet in his ver-
sibus sequentibus: Romanus hic populus deli-
rando coluit mineruā. Nūc ibi xpicolā colit or-
thodora mariā. Illius iā deperijt vndiq; sapiē-
tia fallax. Vera per hāc mundo regnat sapiētia
xps. Illa subacta iacet hec sublimissima regnat
Illa suis penā hec nobis premia confert. Sunt
in prenoīata ecclia infra scripte reliquie. De cri-
nibus ⁊ vestimētis btē xginis. de trib⁹ Patriar-
chis Abraam Isaac ⁊ Jacob. de Daniele pphet-
ta. Itē societas Romanorū ciuū mltas elemosi-
nas ibi facit orphanis ⁊ pauperibus.

AD scām Mariā Rotundā olim templū
oīm idolorū erat nūc in honore btē xgis
est dicata ⁊ psecrata ⁊ oīm setōz. tertia ⁊
septia die mēsis Maij est statio ⁊ pdonātia. in

diebus festiuis bte virginis et oim sanctoru est:
statio ⁊ perdonantia. In choro sub altari sunt
sepulti sancti Rasius ⁊ Anastasius.

Ad scām Mariā Magdalenā in regione
Colūna: ibi societas cōfalonis mltā ope
ra penitentie facit.

Ad scm Eustachiū i regiōe scī Eustachij
anno incar. do. M. cxcvi. ⁊ āno. vi. Cele/
stini. iij. pa. indiction. xiiij. in dñca qua
cantat: Modicum. dedicata est ecclia scī Eusta
chij cū trib⁹ altaribus: ⁊ cōstructa per dictum
pa. coadiutores fuerunt hi epī. Octavianus ho
stien. Petr⁹ gallocia portnen. Joānes albene.
Petrus archieps ageren. noīa plurimoz epouū
assistentiū ponunt in sculptura instrī. in eadez
ecclesia sunt ibi he reliqe. de ligno sctē Crucis
dñi. de sanguīe ipius. de spinea corona. de vesti
mentis eius. de costa scī Andree. de carbonib⁹
scī Laure. de reliquijs scī Eustachij Leopiste
vrozis filioz Leopiste ⁊ Agapiti ponunt etiaz

Ad certe capselle cū reliqis in festiuitatibus
D scm Saluatore apud campum martis
circa templū martis: hic est vna imago

saluatoris quē dicitur Pietas.

Ad scām Mariā mōtis celi in regiōe Re-
gule. hic sepulta est scā Aimpba virgo:
scūs Manicilianus ep̄s. apud istā eccle-
siā sunt notabiles reliquie ⁊ indulgentie.

Ad scām Martinellum in regione Regule
Sualterus monachus scī saluatoris Re-
atineñ. tpe Donozij. iij. pape a fundamē-
tis reedificauit ecclesiam istam. hic est de vesti-
mento ⁊ tunica quā beata virgo fecit ⁊ contexit
filiō eius Jesu xp̄o ⁊ creuit secum.

Ad sanctam Andream in regione in me-
dio vie campi floze ⁊ platee iudeoz. Itē
anno a natiuitate xp̄i. M. cccc. xlvij. fue-
runt inuente digne reliquie in vna pelui ⁊ vno
vitro que steterunt plus q̄. cc. annos. in isto lo-
co sicut patefaciebat scriptura cum istis reliqui-
is reperta.

Ad scām Blasii ad annellū in regione Re-
gule. hic est annul⁹ scī Blasij quē detulit
in dignitate ep̄ali ī manu sua. Sūtq; plu-
res reliquie in ista ecclesia que in die scī Blasij
⁊ alijs festiuitatibus videri possunt.

AD sc̄am Barbarā in regione Parionis
in maiori altari istius ecclesie sunt posi-
te iste reliquie: de capite et velo sc̄e Bar-
bare. de vestimento virginis Marie ⁊ Bartholo-
mei ap̄li. Margarithe. felicis. Loticiij. X̄pofozij
Sebastiani. Alexij. Marij. Marthe. de interuta
Dialmatia sc̄i Laurentij. ap̄loꝝ philippi ⁊ Jaco-
cobi. Petronelle. de capillis sancte Marie Mar-
gdalene. De plurimoz sanctoz reliquijs ⁊ indul-
gentijs habetur in scriptis ad altare mai⁹. Eri-
am scribitur legēda beate Barbare metricē pul-
chre posita.

AD eccliaz sc̄i Jacobi Hispanoz nūcupa-
ta de vrbe cōcessit pa. Innocent. viij. ple-
nariam remissionē oīm pcōꝝ oībus ⁊ sin-
gulis qui eand eccliam in festo eiusd sc̄i Jacobi
ap̄li a. i. vesp̄is vsq; ad occasum solis diei ipsi-
us festi deuote visitauerint annuatim.

AD sc̄am Mariā de aīa ē hospitale Theu-
tonicoꝝ: ibidē cū maria deuotiōe ac dili-
gentia celebrant̄ diuina: ⁊ multe indul-
gentie. Cuilibet quoq; Alamano vtriusq; sexus
tribus noctibus tradit̄ hospitium ⁊c.

Ad scām Mariā de Pace quā Sixtus pa-
pa. iiii. de nouo a fundamēto edificauit
eamq; maris indulgētis dotaui: v3 oēs
7 singulī q eand ecclīaz singlis festiuitatib; btē
Marie xginis: v3 Annūtiatiōis. visitatiōn. ni-
uis assumptiōn. natiuitatis. conceptiōn. purifi-
caciōn. a p̄mis vesp̄is vigiliē vsq; ad occasuz so-
lis festiuitatū earund; necnō quolibz die sabba-
ti totū. xl. p totā diē deuote visitauerint p q̄li-
bet earū; festiuitatū 7 dictaz diez sabbati qua
p̄dictā ecclēsiā visitauerint plenariā remissio-
nē 7 veniā oīm peccatoz suoz consequantur.

Ad sc̄m Laurentiū in Damaso in regiōe
parionis apud campū floze. ecclīaz istā
fundauit bt̄s Damasus primus 7 dica-
uit: Ponit̄ in festiuitatib; i vna capsā eburneo
decorata: in qua plures capselle cū reliq̄is scōz
quoz noīa vna cū istis capsellis in vna cedula
scripta ponunt̄. Etiā vnū bicceriū grande vi-
treum: et quo in die sc̄i Damasi hoīes sumunt
potū ad honozē prenoīati sc̄i Damasi. de cuius
virtute oēs hoīes confidunt de febribus se li-
beraturos. Titulus 7 sedes Cardinalis.

F **D** **S** **c** **m** **B** **l** **a** **s** **i** **u** **m** **d** **e** **p** **a** **n** **e** **t** **a** **i** **n** **m** **e** **d** **i** **o** **c** **a** **m** **p** **i**
floze pōtis scti angeli in via q̄ d̄r florida
via: de istius ecclie indulgentia ⁊ reliquis
isti ⁊ alij plures x̄sus dāt intelligere ibi in lapsi
de x̄sus portā sculpte. Hoc fuit inceptū renoua
ri tpe templū. Urbis Alexādrī romane presulis
anni. Ann⁹ erat ei⁹ duoden⁹ ⁊ ip̄e scōs. Annus
millen⁹ gemin⁹ tūc sepruagen⁹. Tpe quo x̄bus
cōcepit x̄go supnū. Ann⁹ in Augusto curabat
mēse pusto. Sexta diadema fuerāt iudicio dena.
Abbas dñs meritis ⁊ noīe dign⁹. Istā domū q̄
dē cepit cōpleuit ⁊ idē. Cōdidit hic lignū crucis
venerabile dignū. Et vestē diue genitricis qp̄
pe Marie. Andree scti Blasij Marieq; Crisanti.

A **D** **S** **c** **m** **C** **e** **l** **s** **u** **m** **i** **n** **r** **e** **g** **i** **o** **e** **p** **ō** **t** **i** **s** **v** **b** **i** **n** **u** **n** **c**
ista ecclia ē: fuerūt edes p̄ris scti Celsi: q̄
cū scō Juliano ⁊ Basilissa corporaliter trās

A **C** **l** **a** **t** **u** **s** **e** **s** **t** **a** **d** **e** **c** **c** **l** **i** **a** **m** **s** **c** **i** **p** **a** **u** **l** **i** **a** **p** **l** **i**.

A **D** **S** **c** **a** **m** **M** **a** **r** **i** **ā** **t** **r** **ā** **s** **p** **o** **n** **t** **i** **n** **ā** **i** **n** **i** **s** **t** **a** **e** **c** **c** **e** **l** **e** **s** **i** **a**
erigunt̄ adhuc iste due colūne in qui
bus beati apli Petrus ⁊ Paulus fuerūt ligati et
flagellati: quas oēs hoīes p̄nt pro deuotōe quo
tidie attingere. Itē in porta media istius eccles

hie reperiunt̃ ista sculpta: anno dñi. Mccc. tpe
dñi Grego. viij. pa. anno ei⁹. iij. mēse Februarij
die. ij. flumen tyberis creuit vsq; ad signale cru-
cis quod videt̃ in prefata porta.

AD sc̃m Jacobū in medio vie sc̃te ad sc̃m
Petrũ ⁊ castelle sc̃i angeli. hic dicit̃ esse
lapis supra altare supra quo oblat⁹ fuit
x̃ps in templū qñ Simeon eū suscepit in vlnas
suas ⁊ dixit: Nūc dimittis seruū tuū dñe ⁊ c. Si-
stitur in tēplo puer ⁊ Simeonis in vlnas. Acci-
p̃tur cui danda quies n̄ lumina serui. Conspe-
kere deum clarum subar omnibus ortum.

AD sc̃am Catherinā nō remote de platea
sc̃i Petri: hic fuit claustr⁹ mulier⁹. Ibi est
de oleo qđ de sepultura sancte Catheri-
ne fluxit. Etiā de lacte qđ loco sanguinis fluxit
de sc̃o corpore eius qñ decollata fuit.

AD sc̃m Sp̃m est hospitale in quo fiunt
magne elemosine et m̄ie infirmis. etiam
oēs orphani infantuli p̃gregant̃ ibi ⁊ nu-
trunt̃: qđ hospitale Sixtus papa. iij. de nouo
a fundamento matris structuris renouauit ma-
gnamq; fraternitatem in eodem ordinauit: ad

quam ipse se manu propria cum pluribus cardina-
libus inscripsit: et concessit omnibus et singu-
lis qui intrant et se ad eandem fraternitatem in-
scribere faciunt et eligere possint confessorē ido-
neū qui eos absolueret potest ab oībus pctis eti-
am a casibus sedi apostolice reseruatis semel in
mortis articulo et in vita toties quotiens oportu-
num fuerit: ut plenius continetur in quadam bulla de
super facta. Estque prima die dominica Antonij et
Pentecostes ibi statio et indulgentia. Est ibi bra-
chium sancti Andree. digitus sancte Catherine qui
clare potest in monstrantia videri et plures alie relique.

In capella Campi sancti: hic sepeliuntur
omnes peregrini et pauperes cuius unius ge-
nerationis.

Ad sanctum Pancratium per portam auream extra
muros transtiberim. Ista ecclesia circum-
quaque lapidibus porphyreticis satis pul-
chre est decorata. Sunt hic recodita corpora infra-
scripta: videlicet sub altari maiori regescit corpus sancti
Pancratij episcopi et martyris. et corpus sancti Pancratij
militis et martyris sub altari quod est a capite hu-
ius ecclesie. et ad dexteram regescit corpus sancti Victorij

ris martyris: vnde dicebatur ecclesia sancti Vi-
ctoris et Pancratij martyrum. Sub altari quod
est in medio ecclesie requiescunt corpora sanctorum
martyrum Malchi et Madiani. corpus sancte Go-
tberis virginis. Item in ea permanet nobile ci-
miterium nominatum Calepodij presbyteri et
martyris. in quo quidem cimiterio est sepulchrum
beati Calixti pape et martyris in quo permansit
per multos annos corpus eius: demum transla-
tum est ad sanctam Mariam transtiberim: de
quo etiam quotidie ipsius ecclesie canonici faci-
unt commemorationem. iuxta quam ecclesiam sancte
Marie: v3 et versus portam Portuen. est prima
ecclesia ipsius sancti Calixti. Ecclesia vero antedi-
cta sancte Marie per ipsum Calixtum constructa fu-
it. Requiescunt insuper in ea reliquie seu corpora
sanctorum martyrum et virginum et confessorum
quorum nomina sunt in libro vite. Que quidem cor-
pora videri possunt manifeste et tangi: sed nul-
latenus transportari: quia excoicatio papalis est
nisi ex speciali licentia summi pontificis: nec vo-
luntate ipsorum monachorum in ea ecclesia et mo-
nasterio persistentium.

¶ Stationes in Quadragesima.

¶ In die Cinerum feria. iij. ad scām Sabinam

feria. v. ad sanctum Georgium.

feria. vi. ad sanctum Joannem ⁊ Paulum.

Sabbato ad sanctum Triphonem.

¶ Dominica prima ad sanctum Johannē in la-
terano ⁊ ad sanctum Petrum.

feria. ij. ad sanctum Petrum ad vincula.

feria. iij. ad sanctum Anastasium.

feria. iij. ad sanctam Mariam Maiozem

feria. v. ad scām Laurentiū in Palisperna

feria. vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

¶ Dñica scda ad scām Mariā in Nauicula.

feria. ij. ad sanctum Clementem.

feria. iij. ad sanctam Balbinam.

feria. iij. ad sanctam Ceciliam.

feria. v. ad scāz Mariā trāstyberī ad fōtes olei

feria. vi. ad sanctum Vitalem.

Sabbato ad scām Marcellinū ⁊ Petrum.

¶ Dñica. iij. ad scām Laurentium extra muros.

feria. ij. ad sanctum Marcum.

feria. iij. ad sanctam Potentianam.

Feria. iij. ad sanctum Sixtum.
Feria. v. ad sanctos Cosmam ⁊ Damianum.
Feria. vi. ad sanctum Laurentium in Lucina.
Sabbato ad sanctam Susannam.
¶ Dñica. iij. ad sc̄am Crucem in Hierusalem.
Feria. ij. ad quattuor coronatos.
Feria. iij. ad sanctum Laurentium in Damaso.
Feria. iij. ad sanctum Paulum.
Feria. v. ad sanctum Siluestrum.
Feria. vi. ad sanctum Eusebium.
Sabbato ad sc̄m Nicolaū in carcere **Tuliano**.
¶ Dñica. v. ad sanctum Petrum.
Feria. ij. ad sanctum Crisogonum.
Feria. iij. ad sanctum Ciriacum.
Feria. iij. ad sanctum Marcellum.
Feria. v. ad sanctum Appollinarem.
Feria. vi. ad sc̄m Stephanum in Celiomonte.
Sabbato ad sc̄m Joannem ante portā latinam.
¶ Dñica. vi. ad sc̄m Joannem in Laterano.
Feria. ij. ad sanctam Braxedem.
Feria. iij. ad sanctam Priscam.
Feria. iij. ad sanctam Mariam Maiozem.
Feria. v. ad sc̄m Joannē in Laterano.

Feria. vj. ad sc̄tām crucem iu Hierusalem.

Sabbato ad sc̄tū Joannem in Laterano.

¶ Dñica in Pascha ad sc̄am Mariā maiorem.

Feria. ij. ad sanctum Petrum.

Feria. iij. ad sanctum Paulum.

Feria. iiii. ad sc̄m Laurentiū extra muros

Feria. v. ad sanctos Apostolos.

Feria. vj. ad sc̄tām Mariam rotundam.

Sabbato ad sanctum Joannem in Laterano

¶ Dñica in Albis ad sc̄tū Pancratium.

¶ Sunt etiā speciales statioēs in. xl. ad sanctū

Mariāz de populo om̄i die a medio. xl. vsqz ad

octauā pasche: ap̄it̄ r̄ oñdit̄ imago btē v̄ginis.

Itē. xx. die Martij est ad sc̄am crucē in hierusa-

lem statio. Isto die possunt intrare mulieres cal-

pellā scē Helene r̄ nō alio tpe per totū annum.

¶ Stationes post Pascha.

¶ In die seti Marci conueniūt oēs reliquie per

totā Romā: r̄ fit vna generalis p̄cessio de eccle-

sia sancti Marci ad sc̄tū Petrum.

In ebdomada rogationū. ij. feria ad sc̄m Petrū

Feria. iij. ad sc̄tū Joannem in Laterano.

Feria. iiii. ad sanctam Mariam maiorem.

In die ascensionis dñi ad sanctum Petrum.

Illo die ostendit ordinarie vultus sanctus.

In die Penthecostes ad sanctum Petrum.

Secūda Pēthecostes ad sc̄m Petrū ad vincula.

Tertia Pēthecostes ad sanctum Anastasium.

Feria. iij. quattuor temporū ad sanctam Mariam maiorem ⁊ ad sanctum Petrum.

Feria. v. ad sc̄m Laurentiū extra muros.

Feria. vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Ite in. iij. temporū mense Septēbris.

Feria. iij. ad sanctam Mariam maiorem.

Feria. vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Stationes in Aduentu.

Dñica prima ad sanctam Mariam maiorem.

Dñica. ij. ad sc̄am Crucem in Hierusalem.

Dñica. iij. ad sanctum Petrum.

Feria. iij. quattuor tpm̄ i aduētu ad Mariā maio.

Feria. vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Dñica. iij. ad sanctos apostolos.

In vigilia natiuitatis xp̄i ad Mariā maiorem.

In die natiuitatis xpi in primo Galllicantu
ad scām Mariā maiorem in capella ad presepe
dñi nri Jesu xpi: i qua etiā nō intrāt mulieres.
In auroza ad missam ad sanctum Anastasium
Ad summā missam ad scām Mariā maiorem.
In die sancti Stephani ad sanctum Stephanū
in Celiomonte.
In die scī Joānis ad scām Mariā maiorē ⁊ ad
scm̄ Joannē in laterano: ⁊ ad scm̄ Siluestrum
in isto die ostendit̄ caput scī Joannis baptiste
In die Innocentium ad sanctum Paulum.
In circūcisiōe dñi ad scāz Mariā ad fōtes olei
In Epiphania dñi ad sanctum Petrum.
Dñica in sexagesima ad sanctum Paulum.
Dñica in .lxx. ad scm̄ Laurentiū extra muros.
Dñica Esto mihi. ad sanctum Petrum.

I finis.

Impressum Rome per Magistrū Stephanū
Wannck de Patavia. Anno. Mcccxcij. die vl/
tima Mensis Octobris. Sedēte Alexādro Ma/
tino Pont. vi. Anno eius primo.

